

ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ

1383 ငါးဖိနပ်ကောင်၊ ငါးဖိနပ်ကောင် (15-1-2022) တစ်ဖက်(794)

အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ

အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ

အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ
 အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ

ပဲခူးစားပဲ (b kv v i f)

ပြန်ဟ နိုင်ငံ၏ ပြည်ပပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင် ပဲမျိုးစုံသည် အဓိကလယ်ယာထွက်ကုန်အဖြစ် တင်ပို့လျက်ရှိသည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် စပါးသီးနှံအပါအဝင် ပဲမျိုးစုံ ဆိတ်ထွက်သီးနှံ၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံ၊ နှစ်ရှည်သီးနှံနှင့် ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံများ စုံလင်စွာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီး၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ ၂၃၁ သိန်းကျော်အနက် အသားတင်စိုက်ပျိုးမြေ ၄၅ ဒသမ ၆ သိန်းကျော် (မြေ ဧရိယာ ၂၀ရာခိုင်နှုန်း) တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးသည် ပဲမျိုးစုံသီးနှံစိုက်ဧက ၂၄ သိန်း မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ပဲမျိုးစုံ စိုက်ဧရိယာ အများဆုံးစိုက်ပျိုးသည့် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ နှစ်စဉ် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ပဲမျိုးစုံသီးနှံ စုစုပေါင်းစိုက်ဧက ၂၄၄၂၈၂၂ ဧက စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ပြီး၊ အထွက်တင်းပေါင်း ၄၂၀၂၅၁၇၁ တင်း ထွက်ရှိခဲ့သည်။ ယင်း

အထွက်နှုန်းအရ တိုင်းဒေသကြီး၏ လူဦးရေ ၅၇၂၇၄၂၆ ဦး အတွက် သုံးစွဲမှု စုစုပေါင်း ၄၃၅၂၈၈၄ တင်းဖြင့် ခန့်မှန်းလျှင် ပဲမျိုးစုံ ရာခိုင်နှုန်း ၉၆၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး အတွင်း ၂၀၂၁- ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ၊ ပဲစင်းငုံနှင့် ကုလားပဲအပါအဝင် ပဲမျိုးစုံ ၁၇

မျိုး ၂၄၆၆၄၈၆ ဧက စိုက်ပျိုးရန် လျာထားသည်။ ထိုသို့ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် လက်ရှိစိုက်ပျိုးနေသော ပဲများအပြင် ပြည်တွင်း ပြည်ပ ဈေးကွက်ဝင် စားတော်ပဲသီးနှံကိုလည်း တိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ယခုနှစ်အတွင်း စားတော်ပဲ

ပဲခူးစားပဲ၊ ငါးဖိနပ်ကောင်၊ ငါးဖိနပ်ကောင်

၂၀၂၁ခုနှစ် ပန်းစိုက်ရာသီ အတွင်း ပန်းဈေးကွက် ကျဆင်းမှု ကြုံမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး ခရမ်းမြို့နယ်ရှိ ပန်းစိုက်တောင်သူ အများစုမှာ ပန်းနှင့်သင်္ဘောပင်များကို ပူးတွဲ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြကြောင်း ဒေသခံများ ထံမှ သိရသည်။
 “နှစ်တိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာ ဂန္ဓမာပန်းကို အများဆုံး စိုက်တယ်။ သီရိမင်္ဂလာဈေးပန်း ဈေးကွက်မှာဆို ခရမ်းကထွက်တဲ့ ပန်းဆိုပြီး နာမည်ရတယ်။ ဒီနှစ် တော့ စိုက်ပျိုးရေးဆေးဖိုးတွေ ဈေးတက်လို့ ပန်းစိုက်တာ လျော့စိုက်ဖြစ်ကြတာ။ ပန်းစိုက် တာက ပိုးသတ်ဆေး၊ အပင်

The Agri-Business News

t, f' Dvmt m abmf

မြတ်စိုး(လှိုင်)

tubpf, fhm

တင်ကြည်လှိုင်

xl001

ဦးမျိုးတင့်ထွန်း

မြ - ၀၀၄၁၀

yjhi

ဦးမောင်နီ

မြ - ၀၀၂၆၉

urfat ;bkmvr!

pdfv;hrvrfoG f

&fufipmvk&fufk

အိတ်စီဘီအီး

သက်မော်

'M

မြတ်လင်း၊ ခင်နွယ်နီအောင်သိန်း

zwfurnk

Eagle

akfm

လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့

jeftk&

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်

ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးရုံးများ

ရန်ကုန် - စာပေဗိမာန်အရောင်းဆိုင်

- ဝါမိုးအောင်စာပေ၊

စာပေဗိမာန်အနီး

မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ

- စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

qufG &f

v, fmpjwif

ur@t;bkmvr!

pdfv;hrvrfoG f

&fufipmvk&fufk

z&F663505

Email:

agribusinessnews

2000@gmail.

com

uklurfyukft qi hSvefzr fbu&fcmvukft qi jf fwi &efukyrf

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းကျရောက်ဆဲ ကိုဗစ်ကပ်ရောဂါဘေးကို အခြားသောအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့်အတူ ကြုံကြုံခံတွန်းလှန် ကာကွယ်ရင်း လယ်ယာကဏ္ဍကုန်ထုတ်လုပ်မှုလျော့နည်းမသွားရေးနှင့် ပို့ကုန်ပမာဏမြှင့်တင်ရေးအတွက် အပြင်းအထန်ကြိုးပမ်းခဲ့ရသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကြိုးစားရကျိုးနပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ပြီးခဲ့သည့် မိုးစပါးနှင့် မိုးသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာသီက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များထဲမှ နှစ်စဉ်အနည်းနှင့်အများ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသည့် ရေကြီးရေလျှံ ရေနစ်မြုပ်မှုဒဏ်ကို လုံးဝနီးပါးမကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့်အပြင် ရာသီဥတုလည်း မှန်ကန်ခဲ့သဖြင့် ဆည်တံမများတွင်လည်း စိုက်ပျိုးရေး အပြည့်အဝသို့လှောင်ထားနိုင်ခဲ့ရာ ယခုဆောင်ရွက်ဆဲ ဆောင်းရာသီသီးနှံများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးအပြည့်အဝဖြင့် လျာထားချက် ပြည့်မီစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

မိုးစပါးအထွက်နှုန်းလည်း ကောင်းမွန်ခဲ့ပြီး ဆန်စပါးအပါအဝင် ပို့ကုန်သီးနှံများထဲမှ ပဲမျိုးစုံတင်ပို့နိုင်မှုလည်း အားရဖွယ်ရရှိခဲ့သည်။ နမူနာတစ်ခုအဖြစ် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ပြည်တွင်းပြည်ပဈေးကွက်ဝင် ဘိုကိတ်ပဲတစ်မျိုးတည်းပင် ပြည်ပတင်ပို့မှုမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ လေးသန်းကျော်ဖိုး နိုင်ငံခြားငွေရရှိခဲ့ကြောင်း ကြားသိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပဲမျိုးစုံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချနိုင်မှုမှာ ကမ္ဘာတွင် တတိယအဆင့်၌ရှိနေကာ အာဆီယံနိုင်ငံများထဲတွင် ထိပ်တန်းအဆင့်၌ ရှိနေသည်။

ထို့ကြောင့် မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ပဲစင်းငုံစသည့်ပဲမျိုးစုံတင်ပို့မှုသည် ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားရှိသမျှ အပြည့်အဝတင်ပို့နိုင်ခဲ့၍ တိုင်းပြည် အတွက်ရော တောင်သူများအတွက်ပါ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် တနင်္သာရီ၊ မွန်၊ ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီနှင့်ရခိုင်စသည့် ပင်လယ်ပြင်နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများ၏ ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း တင်ပို့မှုများတွင်လည်း ပြီးခဲ့သည့်ရာသီက စံချိန်တင်ရရှိခဲ့ကြောင်းကို နမူနာအဖြစ် ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ခုတည်းမှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည့် ရေထွက်ပစ္စည်းကုန်သွယ်မှုတန်ဖိုး ကန်ဒေါ်လာခြောက်သန်းကျော်ရရှိခဲ့ခြင်းက ထင်ရှားသောသာမန် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍကြီးများအလိုက် ပြီးခဲ့သည့်နှစ် ပို့ကုန်တင်ပို့နိုင်မှုမှာ အားရဖွယ်ဖြစ်၍ အခြေအနေပေးသမျှ ဆက်လက်စံချိန်တင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထိုသို့အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့ခြင်းမှာလည်း ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းသာမကဘဲ ယင်းကဏ္ဍများနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် ဝန်ကြီးဌာနများ တောင်သူလယ်သမားကြီးများ၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းရှင်များ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့မှု၏ အကျိုးရလဒ်ဟုလည်း ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မလွဲမရှောင်သာ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်နေရဆဲ ကိုဗစ်-၁၉ မူလမျိုးကွဲများအပြင် မျိုးဗီဇသစ် အိုမီခရပ်စ်ကို အခြားသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနည်းတူ တွန်းလှန်ကာကွယ်ရင်း ယခုကဲ့သို့ ပို့ကုန်ကဏ္ဍလျော့ကျမသွားစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့မှုကိုလည်း သက်ဆိုင်သူအားလုံးကို မှတ်တမ်းတင် ဂုဏ်ပြုထိုက်ပေသည်။

ထို့ပြင် ယခုပွင့်လင်းရာသီ၌ ဆောင်းသီးနှံ စတင်စိုက်ပျိုးနေကြပြီဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းများလည်း အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေ ကြပြီဖြစ်ရာ ကိုဗစ်ကာလ၌ပင်ရရှိထားသော ပို့ကုန်စံချိန်တင်အောင်မြင်မှုများထက် ကိုဗစ်ကင်းစင်ချိန်၌သာဆိုလျှင် ထိုထက်ပို၍ အောင်မြင်မည်မှာ ယုံမှားစရာမရှိပေ။

သို့သော် ယခုအောင်မြင်မှုရရှိထားဆဲ ပို့ကုန်ပစ္စည်းများကို ကုန်ကြမ်း (Raw) အဆင့် တင်ပို့နေသည့်အခြေအနေမှ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် (Value Added Product) များအဖြစ် တစ်ဆင့်တက်၍ ကြိုးပမ်းနိုင်မည်ဆိုပါက ပို့ကုန်မှနိုင်ငံခြားဝင်ငွေ ယခုထက် ပိုမိုရရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပေသည်။ ။

စာ - ၂ မှော်ဘီ မှ

အထက်စု (မြစ်ကျိုး) ဖြစ်သည်။ လှိုင်မြစ်မှ ရေကို လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းသည် ရေပေါ်ရေတင်စက်ရုံ (Pontoon Type) အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး ပင်မ ရေတင်စခန်း အမြင့်ပေ ၃၀ ရှိသည်။ ပင်မမြောင်း ၂ ဒသမ ၁၀ မိုင်၊ လက်တံမြောင်း ၅ ဒသမ ၇၀ မိုင်နှင့် တူးမြောင်းအဆောက် အဦ ၅၁၃ ခုရှိကြောင်း သိရသည်။

စီမံကိန်း ၃၆ ဒသမ ၉၂ ဧကအတွက် မြေယာလျော်ကြေး ပေးချေခြင်းနှင့် အကြိုတည်ဆောက် ခြင်းလုပ်ငန်း ၁၁ ခုသည် ရာနှုန်း ပြည့်ပြီးစီးနေပြီဖြစ်သည်။ ပင်မ မြောင်းမြေကြီးလုပ်ငန်း ၀ ဒသမ ၉ မိုင်တွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ လက်တံမြောင်း မြေကြီးလုပ်ငန်း ၀ ဒသမ ၈၂ မိုင်တွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် တူးမြောင်းအဆောက် အဦငါးခုတွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်သည်။ ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံး

ချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနအနေ ဖြင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ပြည့်စုံသော ရေပေးစနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် ရေပေး မြောင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်အဆောက်အဦ များ တည်ဆောက်ခြင်း၊ တည်ဆောက်ဆဲကာလအတွင်း တည်ဆောက်ပြီး ရေပေးမြောင်း များအလိုက် ရေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ဖြင့် ရေစမ်းသပ်မောင်းနှင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေခြင်းနှင့် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လျာထားချက်အတိုင်း အချိန်မီ ပြီးစီးရေး လုပ်ဆောင်နေသည်။ မှော်ဘီမြို့နယ်တွင် စိုက်ပျိုး ဧက ငါးသောင်းကျော်ရှိပြီး နွေစပါး၊ မိုးစပါးအပြင် ဟင်းသီး ဟင်းရွက်နှင့်သစ်သီးဝလံ ပန်းမန် များပါ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော မြို့နယ်တစ်ခုဖြစ်သည့်အပြင် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီးအတွက် နေ့စဉ်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံ ပန်းမန်များ ထုတ်လုပ်တင်ပို့ပေး နေသည့် မြို့နယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ယခုတည်ဆောက်နေသော အထက်စု (မြစ်ကျိုး)လျှပ်စစ် မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းသည် မှော်ဘီ မြို့နယ်အတွက် တတိယမြောက် လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း ဖြစ်သည်။ ယခင်တည်ဆောက် ထားသော မြောင်းတကာ လျှပ်စစ် မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းမှ စိုက်ပျိုး ဧက ၅၀၁ ဧကနှင့် ကန်ကလေး လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းမှ စိုက်ပျိုးမြေ ၃၁၄၂ ဧကကို စိုက်ပျိုး ရေးပေးဝေလျက်ရှိသည်။ ယခု တည်ဆောက်နေသော စီမံကိန်းမှ စိုက်ပျိုးမြေ ၁၈၀၀ ဧကကို ရေးပေးဝေနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် မှော်ဘီမြို့နယ်ရှိ စိုက်ပျိုးဧက ၅၀၀၀ ကျော်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးရေးရရှိတော့မည် ဖြစ်သည်။

စော်လင်းထွဋ်

ပါးဖိနပ်: a0aeaom/vv h j m i f s p u f E h j i k s v i h e p 0 f

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှု စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန (ရေအရင်းအမြစ်)အနေနှင့်လည်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်း ၂၃ ခုမှ နွေစပါး ၁၃၉၂၇ ဧကကို ရေပေးဝေနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ရေစီမံခန့်ခွဲမှု အားကောင်းလာစေရန် ရေအသုံးချသူများအဖွဲ့များ အပြည့်အဝဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများနှင့် ပူးပေါင်း၍ စိုက်ပျိုး

လျာထားဧက ပြည့်မီစေရန် စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး၊ တောင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံကာ ပညာပေးလုပ်ငန်းများပါ လုပ်ဆောင်လျက် ရှိသည်။

လက်ရှိဖွဲ့စည်းထားသော ရေအသုံးချသူများအဖွဲ့များနှင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့များအဖွဲ့ စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေနိုင်ရေးအတွက် လက်တံမြောင်းများနှင့် လယ်ကြားမြောင်းများကို ရှင်းလင်းပြီး စိုက်ပျိုးရေးများ ပေးဝေခြင်းကို မိုးစပါးရိတ်သိမ်းချိန်မှ စတင်ကာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ယခုအချိန်

ဂျာနယ်အတွက် အသုံးပြုရန် အကြံပြုချက်

ဆည်မြောင်းနှင့်မြစ်ရေတင် စီမံကိန်းများမှ ပေးဝေလျက်ရှိသော စိုက်ပျိုးရေးများ ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရေးအတွက် ရေအသုံးချသူများအဖွဲ့ (WUG) အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ထိန်းသိမ်းထားရှိသော ရေလှောင်တံခံများမှ ဆည်များနှင့် မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းမှ စိုက်ပျိုးရေးများ အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် ရေစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် ဆည်ရေသောက်

ဧရိယာတွင် ရေအသုံးချသူများအဖွဲ့ (WUG) အဖွဲ့ ၁၅၃ ဖွဲ့ကို တောင်သူဦးရေ ၈၄၃ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ရေအသုံးချသူများအဖွဲ့ ၄၂ ဖွဲ့ကို တောင်သူဦးရေ ၂၂၁၈ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်ဟု သိရသည်။

ယခုနှစ် နွေစပါးစိုက်ပျိုးရာသီတွင် ငမိုးရိပ်ရေလှောင်တံခံမှ ဧက ၃၀၀၀၈ ဧက၊ လဂွမ်းပြင်ရေလှောင်တံခံမှ ၂၉၇၈ ဧက၊ တဘူးလှေလှောင်တံခံမှ ၂၆၀၀၉

ပါးဖိနပ်: a0a & v v h j m i f s p u f W U G t z k s v i h e p 0 f

ပါးဖိနပ်: a0a o m & w t j

ဧကနှင့် ဘန်ဆွေးကုန်းရေလှောင်တံခံမှ ၃၁ ဧက စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေရန် လျာထားထားသည်။

မည့်သီးနှံအလိုက် မြေအစုဖွဲ့ခြင်း၊ သီးနှံပုံစံများ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း၊ ရေတင်အဆင့် လိုက်

တွင် နွေသီးနှံများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးများ စတင် ပေးဝေနေပြီဟု သိရသည်။ **ဇော်လင်းထွဋ်**

ပါးဖိနပ်: ? a r j r l a & E S S g n f i r m i D e U D m e j y n a f x m i p l e U D v m b a t d u E S S E L u m t m u p m N y k f L u s i f y

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၇ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံဝန်ထမ်းများ၏ ကိုဗစ်-၁၉ အပါအဝင် ရောဂါဘယများ တားဆီးကာကွယ်ရေးအတွက် ကိုယ်စိတ်နှလုံးသုံးပါးကို ဖျော်ရွှင်လန်းဆန်းစေပြီး ခွန်အားဗလကို ကြံ့ခိုင်ဖွံ့ဖြိုးစေရန်အတွက် အားကစားနည်းများအလိုက်

ပြိုင်ပွဲများကျင်းပလျက်ရှိရာ ပထမအကြိမ် ဘီလီယက်နှင့် စနူကာပြိုင်ပွဲဖွင့်ပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၇ ရက်က ကျင်းပရာ ဒုတိယဝန်ကြီးဒေါက်တာ အောင်ကြီးနှင့် ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများ၊ တက္ကသိုလ်များမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့် ပြိုင်ပွဲဝင် အားကစားသမားများ

တက်ရောက်ကြပြီး ဒုတိယဝန်ကြီးက ဘီလီယက်ထိုးဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံ ဘီလီယက်နှင့်စနူကာ လက်ရွေးစင်ကစားသမားများက သရုပ်ပြကစားကြပြီး ပြိုင်ပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၇ ရက်မှ ၁၁ ရက်အထိ ငါးရက်ကြာ ကျင်းပသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ရှေ့ဖုံး - ပန်းစိုက်တောင်သူများမှ

အားဆေးစတဲ့ စရိတ်စကတွေ ပိုကုန်တယ်လေ။ ဒီနှစ်မှာတောင်သူ ၁၀၀မှာ ၇၀ ဦးလောက်က ပန်းလျှော့စိုက်တယ်။ အပင်နှစ်သောင်းလောက် စိုက်တဲ့သူက တစ်သောင်းလောက် လျှော့စိုက်ပြီး၊ ကျန်တာကို သဘောပင်တွေနဲ့ မျှစိုက်လိုက်တဲ့ သဘောပါ။ လျှော့စိုက်တဲ့နှစ်ကျမှ ပန်းဈေးကွက်ကလည်း ဈေးတအားကောင်းတယ်။ ဒီလိုဈေးကွက်ကောင်းလိမ့်မယ်လို့ တောင်သူတွေလည်း ကြိုတင်မသိကြဘူးလေ”ဟု ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရမ်းမြို့နယ်မှ ဒေသခံတောင်သူကိုလွှမ်းပိုင်စိုးကပြောသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ခရမ်းမြို့နယ်အတွင်း သဘောပင်စိုက်ပျိုးရာတွင် မေလမှ စတင် စိုက်ပျိုးကြပြီး ရှစ်လဝန်းကျင်အကြာတွင် စတင်ခူးဆွတ်လေ့ရှိသည်။

“သဘောပင်တွေက မြေဆီကျွေးရတာပဲ ရှိတယ်။ ကျန်တဲ့စရိတ် သိပ်မရှိပါဘူး။ တစ်နှစ်ပတ်လည်နီးပါး စိုက်ပျိုး

လိုရတဲ့ အပင်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဈေးကွက်ကလည်း အသီးအမှည့်နဲ့ အသီးစိမ်း ဈေးကွက်နှစ်မျိုးရှိတော့ ဈေးကွက်ပျက်မှာကို မပူရဘူး။ ကိုဗစ်လည်း ဖြစ်ထားတယ်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေကလည်း ရှိနေတယ်။ ဒါ့အပြင် ဆေးဖိုး မြေဆီဖိုးတွေကလည်း ဈေးအရမ်း တက်တော့ တကယ်လို့ ပန်းဈေးကွက်မကောင်းခဲ့ရင် စိုက်ပျိုးစရိတ်တွေ မကုန်မှာ စိုးရိမ်ပြီး၊ ဒီနှစ်မှာ သဘောပင်နဲ့မျှ စိုက်ဖြစ်ကြတာပါ။ လာမယ့်ရာသီမှာတော့ အရင်တုန်းကလိုပဲ ပန်းတွေများများ ပြန်စိုက်ကြဦးမှာပါ”ဟု ၎င်းက ဆက်လက်ပြောသည်။

သဘောပင် ပင်ရေ ၁၅၀ စိုက်ပျိုးပါက စိုက်ပျိုးမှုကုန်ကျ စရိတ်စုစုပေါင်း ကျပ်ခုနစ်သိန်းဝန်းကျင် ကုန်ကျနိုင်သည်။ ပင်ကြား တန်းကြား ၆ပေ x ၇ပေ ထားစိုက်ပါက သဘောပင် ၄၀၀ ဝန်းကျင် ဝင်ဆုံးကြောင်း သိရသည်။

နန်းထက်ထက်ချစ်

ကမ္ဘာ့သကြားဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းပြီးနောက် အိန္ဒိယ သကြား စက်ရုံများသည် ပို့ကုန်သဘော တူညီချက်များကို အရှိန်လျှော့ချ လိုက်သည် ပြင် ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေး အခက်အခဲများ ကြောင့် တင်ပို့မှုများလည်း နှောင့်နှေးသွားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့သကြားဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းပြီးနောက် အိန္ဒိယ သကြား စက်ရုံများသည် ပို့ကုန်သဘော တူညီချက်များကို အရှိန်လျှော့ချ လိုက်သည် ပြင် ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေး အခက်အခဲများ ကြောင့် တင်ပို့မှုများလည်း နှောင့်နှေးသွားခဲ့သည်။

သကြားစက်ရုံများသည် ၂၀၂၁-၂၂ ခုနှစ် သကြားရာသီတွင် တန်ချိန် ၃၅ သိန်းတင်ပို့ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သို့သော် ဈေးကွက်အခြေအနေကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အိုမီခရွန်ဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက် ပျံ့နှံ့ပြီးနောက် ဈေးနှုန်းများ သိသိသာသာကျဆင်းသွားခဲ့သည်။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအခြေအနေ များလည်း အလွန်တင်းကျပ်ပြီး ပျမ်းမျှသယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်များ အထူးသဖြင့် ထရပ်ကားကုန်စည် ပို့ဆောင်မှုနှုန်းထားများ ၂၀ မှ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာ ကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘာ့သကြားဈေးနှုန်းများ သည် သကြားကြမ်း တစ်ပေါင်လျှင် ၁၉ ဆင့်နှင့် သကြားဖြူ တစ်တန် လျှင် ၄၉၆ ဒေါ်လာရှိသည်။

ရထားလမ်းနှင့်ကားလမ်း များတွင် ဆိုးရွားသော သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးပြဿနာများကြောင့် သကြားစက်ရုံများသည် သဘော တူညီချက်အသစ်များမပြုလုပ်မီ လာမည့် ဇန်နဝါရီတွင် ဈေးကွက် အခြေအနေများ ပိုမိုကောင်းမွန်

လာစေရန်နှင့် ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေးအခက်အခဲများကို ဖြေလျှော့သွားရန် မျှော်လင့် နေကြသည်။

ပို့ကုန်စာချုပ်အများစုမှာ ကမ္ဘာ့ သကြားဈေးနှုန်း တွင် သကြားကြမ်း တစ်ပေါင်လျှင် ၂၀ ဆင့်မှ ၂၁ ဆင့်ကြားရှိချိန်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး ၁၈ ဒသမ ၆ ဆင့်ခန့်ရှိသော လက်ရှိဈေးနှုန်း များသည် သကြားစက်ရုံများကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း အိန္ဒိယသကြားစက်ရုံများအသင်း (ISMA) က ပြောကြားသည်။

စက်ရုံများသည် ၂၀၂၁-၂၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရထောက်ပံ့မှုမပါဘဲ သကြားတန်ချိန် ၃၃ သိန်းတင်ပို့ ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားကြသည်။ ၂၀၂၀-၂၁ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သည် သကြားတန်ချိန် ၇၂ ဒသမ ၃ သန်း စံချိန်တင် တင်ပို့နိုင် ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်၏ သကြားပြတ်လပ်မှုသည် အိန္ဒိယ နိုင်ငံကို အားသာချက်အဖြစ် ရောက်ရှိစေပြီး ကုန်စည်တင်ပို့မှု တွင် ကန့်သတ်ချက်များမရှိကြောင်း ဈေးကွက်အခြေအနေ တိုးတက် လာပြီး ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်လာခင် အချိန် တစ်ခုသာလိုတော့ကြောင်း အမျိုးသား သမဝါယမ သကြားစက်ရုံများ အဖွဲ့ချုပ်(NFCSF)၏ မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာ Prakash Naiknavare က ပြောကြားခဲ့သည်ဆို၏။

သဘာဝဓာတ်ငွေ့မှ ဓာတ်မြေဩဇာ ထုတ်ကုန်များကို ပြောင်းလဲ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး၊ နှစ်စဉ် အမိုးနီးယားတန်ချိန် ၃၀၀၀၀၀ ယူရီးယားတန်ချိန် ၂၈၀၀၀၀ နှင့် အမိုးနီးယားတန်ချိန် ၂၀၀၀၀၀ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သိရသည်။

သြစတြေးလျအကြီးဆုံး ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည့် Gibson Island စက်ရုံ Incitec Pivot Ltd. က ကမ္ဘာ့ ဓာတ်မြေဩဇာဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်နေသည့် ကြားက ပိတ်သိမ်းရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဲ့သို့ အဓိက ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၏ ကုန်ကျ စရိတ် မြင့်တက်လာခြင်းသည် စက်ရုံအတွက် အကျပ်အတည်း များကို ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ကုမ္ပဏီသည် ၂၀၂၂ ခုနှစ် တွင် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သော်လည်း အစိမ်းရောင် အမိုးနီးယားဖြင့် ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အလားအလာကို ရှာဖွေနေဆဲ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါစက်ရုံသည် ဆယ်စုနှစ်များစွာကြာအောင်

သဘာဝဓာတ်ငွေ့မှ ဓာတ်မြေဩဇာ ထုတ်ကုန်များကို ပြောင်းလဲ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး၊ နှစ်စဉ် အမိုးနီးယားတန်ချိန် ၃၀၀၀၀၀ ယူရီးယားတန်ချိန် ၂၈၀၀၀၀ နှင့် အမိုးနီးယားတန်ချိန် ၂၀၀၀၀၀ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာအတွင်းက နိုင်ငံတွင်း ဖော့စဖိတ်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် တင်ပို့မှုကို ကန့်သတ်လိုက် ခြင်းနှင့် မကြာသေးမီက ရုရှား နိုင်ငံက ဓာတ်မြေဩဇာအမျိုးမျိုး တင်ပို့မှုအတွက် ခြောက်လခွဲတမ်း စည်းကျပ်ရန် စီစဉ်မှုတို့က သြစတြေးလျလယ်သမားများ အတွက် ပိုမိုဆိုးရွားသည့် အခြေ အနေသို့ ရောက်ရှိသွားစေသည်။

ကေရီဝင်း

ရှင်စောသု

ပြောင်းရွှေ့နှုန်းများ ၁၀ နှစ်ကြာ မြင့်တက်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုအခါတွင် ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းသွားသဖြင့် ဝယ်ယူသူများ စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။

အထူးသဖြင့် အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ်နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံ တို့သည် အိန္ဒိယပြောင်းများကို လာမည့်မတ်လအတွင်း ပြည်တွင်း သို့ တင်သွင်းနိုင်ရေး စုံစမ်းမေးမြန်း နေပြီး အိန္ဒိယပြောင်းများကို ပိုမို ဝယ်ယူရန် ကြိုးပမ်းနေကြသည်။

၁၀ နှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ ပြောင်းရွှေ့နှုန်းများ အမြင့်ဆုံးသို့ တက်သွားခဲ့ပြီး ယခုပြန်လည် ကျဆင်းလာချိန်တွင် ဝယ်လိုအား မြင့်တက်လာမှုနှင့်အတူ အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှ တင်ပို့သူလုပ်ငန်းရှင်များ အချင်းချင်း ပြိုင်ဆိုင်မှုများ ပြင်းထန်လာခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့သကြားဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းပြီးနောက် အိန္ဒိယ သကြား စက်ရုံများသည် ပို့ကုန်သဘော တူညီချက်များကို အရှိန်လျှော့ချ လိုက်သည် ပြင် ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေး အခက်အခဲများ ကြောင့် တင်ပို့မှုများလည်း နှောင့်နှေးသွားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့သကြားဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းခြင်းသည် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများအတွက် ကောင်းသော အပြောင်းအလဲဖြစ်သော်လည်း အိန္ဒိယ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ အတွက် ပြင်းထန်သော ယှဉ်ပြိုင်မှု ဖြစ်နေ၍ အမြတ်အစွန်းရရှိမှုများ နည်းပါးစေသည်ဟု အိန္ဒိယ ACEA ဥက္ကဋ္ဌ M Madan Prakash က ပြောကြားသည်။

ဗီယက်နမ်နှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံမှ ဝယ်လိုအားသည် ကောင်း မွန်နေ၍ နောင်သုံးလအတွက် ကြိုတင် မှာယူမှုများ စတင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု M Madan Prakash ဒါရိုက်တာ Mukesh Singh က ပြောကြားသည်။

မတ်လနောက်ပိုင်းတွင် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏အစားအစာ လိုအပ်ချက် များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် ကိုယ်ပိုင် ပြောင်းပူးစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုး ကြမည်ဖြစ်သည်ဆို၏။

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ပထမနှစ်ဝက် အတွက် APEDA ၏ အချက် အလက်များအရ ဗီယက်နမ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ပြောင်းပူးအများဆုံး ဝယ်ယူသည့်နိုင်ငံအဖြစ် တန်ချိန် ပေါင်း ၆ ဒသမ ၀၅ သိန်း ဝယ်ယူ တင်သွင်းခဲ့ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ တန်ချိန်ပေါင်း ၅ ဒသမ ၉၀ သိန်း တင်သွင်းခဲ့သည်။ ယခင်နှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် တန်ချိန်ပေါင်း ၂၈ ဒသမ ၇၉ သိန်းတင်သွင်းပြီး

ခုနှစ်နှစ်အတွင်း ပြောင်းပူး တင်သွင်းမှု တိုးလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လက်ရှိတွင် အိန္ဒိယပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များသည် free-on-board (FOB) စနစ်ဖြင့် ပြောင်း တစ်တန်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၆၅ မှ ၂၇၀ အထိ ဈေးခေါ်နေ ကြသည်။

နိုင်ငံတကာ ကောက်ပဲ သီးနှံများကောင်စီ (IGC) ၏ အချက်အလက်များအရ ဘရာဇီး သည် ပြောင်းတစ်တန်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၇၆ ဒေါ်လာ၊ အမေရိကန်က အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၆၇ ဒေါ်လာနှင့် အာဂျင်တီးနားက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀ ဖြင့် ဈေးခေါ်လျက်ရှိကြသည်။

ယခုနှစ်လူလိုင်တွင် ပြောင်း ဈေးနှုန်းသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀ ဖြင့် အမြင့်ဆုံးရှိနေခဲ့ပြီး ဂျူဈေးနှုန်းထက်ပင် မြင့်မားခဲ့သည်။

ယခင်နှစ်က ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်ချိန်တွင် ကုန်သည်အချို့က စာချုပ်များ ဖျက်သိမ်းခဲ့၍ သွင်းကုန် လုပ်ငန်းရှင်များ စိတ်အနှောင့် အယှက်ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုနှစ်တွင် အနည်းငယ်သတိထားရမည်ဆို၏။

FAO က ထုတ်ပြန်သော Market Monitor အစီရင်ခံစာ တွင် ၂၀၂၁-၂၂ ခုနှစ်အတွင်း ပြောင်းထွက်ရှိမှုသည် ယခင်ရာသီ က တန်ချိန်ပေါင်း ၁၁၅၇ ဒသမ ၈ သန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် စံချိန် သစ် တန်ချိန်ပေါင်း ၁၁၉၉ ဒသမ ၇ သန်းရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

မြတ်ဖူးဝင်း

2021 ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာအအေးဓာတ်သည် ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ကလောမြို့နယ်တွင် ပီပြင်စွာ အေးမြနေသည်။ ဈေးနေ့မဟုတ်သော်လည်း ကလောမြို့မဈေးသည် နံနက်စောစော ၇ နာရီခွဲမှာပင် စည်ကားနေပါပြီ။

ဈေးပေါက်ဝမှ ဝင်လိုက်သည်နှင့် ဈေးဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ ဖွင့်ထားသော “ပြောပြချင်တယ် ကိုကိုရယ်၊ နေ့ရောပဲ ညရောပဲ တသဲသဲမောင်းနှင်တယ်၊ နေ့ရောင်ခြည် လင်းလှလှ ဆဲမယ်၊ ကလောမြို့ကို ရောက်တယ်၊ လျှောက်လည်” ကျောင်းပိတ်ရက်သီချင်းသံ ကလေးက ရာသီဥတုနှင့် လိုက်ဖက်စွာ ကြည့်နူးဖွယ်ရာ ကြားလိုက်ရသည်။

မော်တော်ကားလမ်းများ ကောင်းမွန်လာသဖြင့် ရန်ကုန်မှ နံနက် ၄ နာရီကျော် ထွက်ခွာခဲ့သော ကလောခရီးသည် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်း မိုင်တိုင် ၂၆၂၊ ပျော်ဘွယ်၊ တောင်ကြီး လမ်းခွဲမှခရီးဆက် ခဲ့ရာ ကလောမြို့ကို နံနက်စောစော ရောက်သွား တော့သည်။

ဖေဘုတ်များမှ ကြည့်ရှုလေ့လာထား သော ကလောခရီးစဉ်များမှ သိခဲ့သော ကလောမြို့မဈေးထဲမှ ရှမ်းခေါက်ဆွဲ၊

အလှူဒါန၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး

အချိန်

ငါးထမင်းနယ်၊ ဟင်းထုပ်ကောင်းကောင်းရနိုင်သော ဈေးဆိုင်များမှာ ဦးစွာ စားသောက်ကြသည်။ ထောပတ်သီး လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်နှင့် ပိုးစာသီးမှည့်များ ဝယ်ကြ၊ စားကြသည်။ ပိုးစာသီးမှာ အသီးမှည့်ကိုလည်း စားကြသည်။ အများစုသည် ဝိုင်ပြုလုပ်ကြသည်ဟု သိခဲ့ရသည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံ လိမ္မော်၊ ထောပတ်သီး၊ ငှက်ပျောတို့အပြင် ချဉ်ဖတ်၊ သစ်သီးဖျော်ရည်၊ ယိုမျိုးစုံ ပြုလုပ်၍ ရာသီသီးနှံတို့ကို တန်ဖိုးမြင့် ပစ္စည်းထုတ်လုပ် ရောင်းချနေမှုကလည်း စိုက်ပျိုးသူများနှင့် ရောင်းချသူများ၏ စီးပွားရေးကို များစွာအထောက်အကူပြုနေသည်ဟု ပြောပြကြသည်။ ကလော၊ အောင်ပန်းဒေသ၏ ဆောင်း ရာသီသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးဝလံ၊ အမည်စုံ၊ အရည်အသွေးကောင်းမျိုးစုံ တောင်ပုံ ယာပုံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ကလောနှင့်အောင်ပန်းသည် အိမ်နီးနားချင်းမြို့ ဖြစ်၍ ကလောမှ ထွက်ခွာမောင်းနှင်လိုက်သည်နှင့် အောင်ပန်းမြို့ကို ရောက်သွားသည်။ အောင်ပန်းဈေးကို လည်း လေ့လာကြည့်ကြသည်။ ဂျူးမြစ်၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ မုန်ညှင်းမျိုးစုံ၊ ပဲမျိုးစုံနှင့်လက်ဖက်ခြောက်များသည် ကြည့်လေရာမလွဲ။ ပွဲရုံကြီးများနှင့်စည်ကားစွာ ရောင်းဝယ် နေကြသည်။ နယ်မှရောက်လာသော ကုန်စိမ်းသီးနှံများ တင်လာသည့် ကားကြီးကားငယ် ထော်လာရှိအသွယ်သွယ် ကို မနည်းရှောင်နေကြရသည်။ ကလောဈေးထက်ပင် ပို၍ စည်ကားနေသော အောင်ပန်းဈေးသည်လည်း ဈေးနေ့ မဟုတ်ပါ။ ဤဒေသသည် ငါးရက်တစ်ဈေး ဈေးနေ့ အလှည့်ကျဖြစ်သည်။ ဈေးနေ့မဟုတ်သော်လည်း ရောင်းဝယ် သယ်ပို့တင်ချနေကြသည်က ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတော့သည်။ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ပန်းပွင့်(ပန်းမုန်လာ)၊ ခါကျက်ဥ၊ မုန်လာဥ၊ မုန်ညှင်းမျိုးစုံ၊ ငရုတ်သီးအစုံအခြောက်၊ ချင်း၊ ပဲပုပ်၊ အာလူး၊ ခရမ်းချဉ်၊ ဂေါ်ရခါး၊ လိမ္မော်၊ ထောပတ်စုံလှသည်။ ရေမြေရာသီဥတုကောင်းသော ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ခွင်သည် မိုးနှင့်ဆောင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် အမည်စုံစိုက်ကြ၊

ထွက်ရှိကြသည်။ အောင်ပန်းမှ ပင်းတယသို့ခရီးဆက်ကြရဦးမည်။ ကလော၊ အောင်ပန်း၊ ပင်းတယခရီးစဉ်တွင် ခရီးသွားများ အတွက် လေ့လာကြည့်ရှုစရာနေရာ၊ ဖူးမြော်ရမည့် စေတီဘုရားများစွာ ရှိနေသည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ ခရီးသွားများအတွက် ခြေကျင်တောတွင်းခရီးစဉ်များလည်း ရှိနေသည်။ အင်းလေးဒေသသို့လည်း ဆက်သွယ် သွားရောက်နေကြသည်။ ပင်းတယတစ်ဝိုက်မှာပင် မိန်းမ ရဲတောင်၊ ရေပြာအိုင်နှင့်လေ့လာစရာရေတံခွန်များ ရှိသည်။ သို့သော် ဤခရီးသည် ယခင်ကသွားရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ပင်းတယဘက်သို့သာ ခရီးလှည့်ခဲ့သည်။

ကလောသည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် အမြင့်ပေ ၄၂၉၇ ပေရှိပြီး အောင်ပန်းနှင့်ပင်းတယသည် လည်း ပေ ၄၀၀၀ ကျော်ဒေသများဖြစ်၍ သာစည်မြို့နယ် ထဲမှ ကလောမြို့နယ်ထဲ ဝင်ရောက်သည်နှင့် ရာသီဥတု မှာ သိသိသာသာအေးမြသွားသည်။ မြူနှင်းတွေ ဝေနေသည်။ မြင့်မားသောတောင်တန်းတွေကြားမှာ လိမ်ပတ်ကွေ့ကောက် သွားလာနေရသည်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မြင်ကွင်းများကြောင့် စိတ်ကြည်လင် လန်းဆန်းသွားတော့သည်။ သိသိသာသာ ထူးခြားလာသည်မှာ ယခင်နှင့်မတူ မော်တော်ကားလမ်း များသည် ချောမွေ့ကောင်းမွန်နေသည်။ အကွေ့များတွင် ကျယ်ဝန်းနေသည်။ အချို့နေရာမှာ လေးလမ်းသွားလမ်းကျယ်။ ထို့ကြောင့် ခရီးတွင်ကျယ်လှသည်။ အချိန်တိုတိုနှင့် ရောက်သွားသည်။ ကုန်စည်ပို့ဆောင်သော ကုန်ကားကြီးများ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အရှောင်အတိမ်းကင်းကင်း အချိန်တိုနှင့် ရောက်အောင် မောင်းနှင်နေနိုင်ကြပြီ။ အောင်ပန်းမြို့ပြင် ရောက်သည်နှင့် နီစိမ်း၊ ဝါ၊ ညိုရောင်စုံအလှနှင့် ကုန်းမြင့် တောင်စောင်း၊ တောင်ကုန်းများက ကြိုဆိုနေပြီ။ သီးနှံ သိမ်းပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သော မြေနီ၊ ထပ်မံစိုက်ပျိုးရန် ပြင်ဆင်

နေသော မြေနီ၊ ဆီထွက်မုန်ညှင်းစိုက်ခင်းနှင့် ဂျုံခင်းများ၏ အစိမ်းရောင်၊ ဆီထွက်ပန်းနှမ်းခင်းများ၏ အဝါရောင်၊ ဆီထွက်နေကြာခင်းများ၏ အဝါရောင် ခူးခြေသိမ်းပြီး သွားသော ပြောင်းဖူးခင်းများ၏ အညိုရောင်၊ အမည်းရောင်။ အို-ကြည့်လေရာတိုင်း စိုက်ခင်းတွေနှင့်မြေယာတွေချည်း ဖြစ်နေတော့သည်။ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များသည် မြေပြန့်သို့ သယ်ပို့နေကြပြီ။ ဒေသတွင်းကလည်း ဖူလုံစွာ စားသုံးနေနိုင် ကြသည်။ ဆီထွက်မုန်ညှင်းများ၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဆီထွက်ပန်းနှမ်းများ ဆောင်းမှာ စိုက်ကြသည်။ ဒီဇင်ဘာထဲတွင် အစေ့ထုတ်ပြောင်းများ သည် အားလုံးနီးပါးသိမ်းပြီးကြပြီ။ ဂျုံခင်းများမှာ အချို့ ဝါနေပြီ။ အချို့စိမ်းနေဆဲ။ မကြာမီ ဂျုံကိုသိမ်းကြတော့မည်။ နေကြာကလည်း မကြာမီခူးခြေကြပြီး ဆီကြိတ်ကြတော့မည်။ တကယ့်ကို ပီပြင်သော စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းခွင်ကြီး ဖြစ်ပါ သည်။ ဒေသနေအများစုကလည်း တောင်သူများ ဖြစ်ကြ သည်။ အဓိကစီးပွားရေးကလည်း လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

တစ်မျှတစ်ခေါ်စိုက်ခင်းများ ဖြတ်သန်းရင်း ပွေးလှကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ပွေးလှသည် နာမည်ကျော် ပဲကပ်ကြော်ထွက် ရှိသော မြို့ငယ်လေးဖြစ်သည်။ ဤလမ်းပေါ်တွင် ရွာငံ၊ ဟန်မြင့်မိုရ်၊ ကျောက်ဆည်သို့ သွားသော လမ်းခွဲရှိသည်။ မကြာခင် ပင်းတယရောက်ပြီ။ ပင်းတယမြို့သည် လဲချားသို့လည်း သွားသည့်လမ်းခွဲ။ ရပ်စောက်သို့သွားသည့်လမ်းခွဲ၊ ရွာငံသို့လမ်းခွဲ၊ ဟဲဟိုး လမ်းခွဲရှိသော လမ်းဆုံမြို့ဖြစ်သည်။

ပင်းတယမြို့နယ် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ဓနကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ဒေသတွင် အကျိုးတူလယ်ယာ စာချုပ်စနစ် (Contract Farming) ဖြင့် ဓနရိုးမကုမ္ပဏီမှ ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်မှုစတင်နေပြီ ကိုလည်း သိမြင်ခဲ့ရသည်။ ကိုယ့်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးတွင် အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်း

ပုဂံ ငရုတ်ကောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတွင် ဗီယက်နမ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ သည် ထိပ်ပိုင်းတွင် နေရာယူထားကြသည်။ ကမ္ဘာ့ငရုတ်ကောင်း ထုတ်လုပ်မှု၏ သုံးပုံနှစ်ပုံကို ငရုတ်ကောင်း မစိုက်ပျိုးသော စင်ကာပူနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ အဓိကပို့နေသည်။ ငရုတ်ကောင်းကို စားသုံးမှုများသည်က အမေရိကန်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။

ငရုတ်ကောင်းပင်တွင် ပိုးမွှားထက် အပင်ရောဂါကို ဂရုပြုရသည်။ အပင်ရောဂါမှာ မှိုရောဂါအဓိကဖြစ်သည်။ ပျိုးပင်ရိပ်ပုံ၊ အရွက်ရိပ်ပုံ၊ ပင်ခြေပိုင်းရိပ်ပုံတွေ မှိုကြောင့်ဖြစ်ရသည်။ အရွက်ပေါ်မှာ အမည်းကွက်၊ အမည်းစက် မဟုတ်ဘဲ အဝါရောင်သေးငယ်သော ရွက်ပြောက်များ ဖြစ်သည့် ဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါလည်း ရှိပါသေးသည်။

အပိုင်း ၁ တွင် Slow wilt ကို သိသွားကြပြီ။ ယခုအပိုင်း ၂ တွင် Quick wilt ခေါ်သည့် ပင်ခြေပုပ်၊ ပင်ညှိုးရောဂါကို လေ့လာကြည့်သော် မှိုကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်။ ရောဂါပြင်းပျံ့နှံ့ကူးစက်မှုမြန်သည်။ အရွက်၊ အကိုင်း၊ အမြစ်အကုန်ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော် တစ်နှစ်နှစ်ကြိမ် ပင်ညှိုးဖြစ်ပွားမှုနှင့်မတူ။ Slow wilt နှင့်မတူ၊ မုတ်သုံ ရာသီအဝင်မှာ အဓိကဖြစ်ပွားတတ်သည်။ အရွက်တွင် အနက်စက်များဖြစ်သည်။ အကွက်သေး၊ အကွက်ကြီး အစုံတွေ့ရသည်။ အများစုသည် မြေကြီးနှင့်နီးကပ်သော ပင်ခြေတွင် တွေ့ရသည်။ ရောဂါပြင်းထန်၍ အရွက်ကြွေကျ သည်အထိ အပင်အုပ်ထဲတွင်မထားဘဲ စတင်တွေ့ရှိသည်နှင့် ခူးခြေ၊ အဝေးဖယ်ပစ်၊ မီးရှို့ပါက ရောဂါကိုကြိုတင် ကာကွယ်ပြီးဖြစ်သည်။ နွယ်ကိုင်းများ မြေကြီးအထိ မဆင်းဘဲ မြေပေါ်တွားသွားနေမှုလုံးဝမရှိစေဘဲ အပင်ပေါ် ကိုင်းတင်ပေးပါ။ ရောဂါမှီသည် မြေမှလာသည်က ပိုများသည်။ လေနှင့်ပါသည်ထက် မြေကို ပိုဂရုစိုက်ပေးပါ။ မြေပေါ်တွားသွား (Runner Shoots) များတွင် ရွက်နု အညွန့်ရောဂါ ပိုကျတတ်သည်။ မိုးရာသီကာလ ရွာချသော မိုးစက်စက်များက မြေပေါ်ကမြေမှန်ကို အပင်ခြေအရွက်များ အပေါ်ရောက်စေပြီး မြေတွင်မှီရှိပါက မှီသည်အရွက်ပေါ် ရောက်လာသည်။

ရောဂါကြောင့် အရွက်မှအကိုင်းကူး ပင်ခြေ (collar) ကော်လာဖျက်ဆီးခံရသည်။ ထိုအခါ အပင်ခြေလည်း ညှိုး၊ အပင်လည်း ညှိုးလာ၍ အပင်ခြေ၊ အပင်ညှိုးရောဂါဟု ခေါ်ကြသည်။ တစ်ပင်လုံး ရောဂါပျံ့နှံ့လျှင် အရွက်ကြွေ၊

ပါဠိနိဒါန်း ပုဂံ (ပါဠိနိဒါန်း)

အကြမ်း၊ အရွက်လည်းကြီးသည်) အပင်များဟု သိရသည်။ ပင်ညှိုးပင်ခြေပုပ်ရောဂါသည် အမြစ်ကိုထိလျှင် အပင်ပေါ်သို့ အစာနှင့်ရေမပို့နိုင်တော့၍ အပင်ပုံလဲကျ သေသည်အထိ ဖြစ်နိုင်သည်။ ရောဂါဖြစ်မှုသည် မုတ်သုံ အဝင်ဖြစ်သော်လည်း ရောဂါပြင်းထန်မှုကို မုတ်သုံအဆုတ် ကာလ အောက်တိုဘာနှင့်နိုဝင်ဘာမှာ တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ရောဂါအစပျိုးတွေ့ချိန် မေ၊ ဇွန်။ ရောဂါပြင်းတွေ့ချိန် အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာတွင် ဂရုပြု ကြရသည်။ ရောဂါအပင်ခြေမရောက်သေးပါက ပင်ညှိုး ရောဂါ၊ ထိုမှအပင်ခြေအောက် ကြီးလာပါက ပင်ခြေပုပ်၊ ပင်ညှိုးရောဂါ ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်မှုလုပ်ဖို့ အဓိကဖြစ်သည်။ ဘက်စုံပိုးမွှား ရောဂါကာကွယ်ရေး ကျင့်သုံးသင့်သည်။ ရောဂါကျ အပင်

အဖြစ် ပျိုးထောင် ရောင်းချနိုင်သည်။ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးနိုင် သည်။ အပင်ကိုင်းများ နေရောင်ရအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်လျှင် ပိုကောင်းသည်။ မျို့ရောဂါကျမှု သိသိသာသာ လျော့နည်းသည်။

နိမ့်နင်းမှုမှာ အပင်ခြေမှီသတ်ဆေးထည့်ပါ။ မယ်တယ်လက်ဆီ (Metalaxyl) ဆေးဖျန်းတိုင်း (Daconil) နှင့် မင်ကိုဇက် (Mancozeb) ဆေးများကိုလည်း အလှည့်ကျ ပက်ဖျန်းပါ။ ကော့ပါး(ကြေးနီ)ပါသော မှီသတ်ဆေး သုံးလျှင် အရွက်၊ အပင်လောင်ကျွမ်းနိုင်သည်။ ငရုတ်ကောင်း ပင်တွင် ဓာတုဆေးဖြင့် ကာကွယ်နိမ့်နင်းရာတွင် မုတ်သုံမိုးဝင်ချိန် မိုးအနည်းငယ်ရွာပြီးပါက ၀ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကော့ပါးအောက်စီကလိုရိုဒ်မှီသတ်ဆေး တစ်ပင် ၅ လီတာ၊ ၁၀ လီတာဖျန်းကြသည်။ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ တွင် ထပ်မံဖျန်းကြသည်။ မိုးရွာမှုကာလရှည်သောနိုင်ငံ များတွင် ဆေးကိုသုံးကြိမ်ဖျန်းကြသည်။ အောက်တိုဘာတွင် တစ်ကြိမ်ထပ်ဖျန်းမှုရှိသည်။ ပိုတက်စီယမ်ဖော့စဖိနိတ် ဆေးကိုလည်း တစ်နှစ် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ဖျန်းကြသည်။ ထရိုင်ကိုဒါးမားကို တစ်ပင် ဂရမ် ၅၀ ပင်ခြေထည့်ကြ သည်။ တစ်ရာခိုင်နှုန်း ဘော်ဒိုဆေးရည်ကို အရွက်ဖျန်းဆေး အဖြစ် သုံးကြသည်။ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ဖျန်းပေးကြသည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် ငရုတ်ကောင်းပင်ကို သစ်သားတိုင်၊ ကွန်ကရစ်တိုင်များဖြင့် စိုက်ပျိုးကြသည်။ လဲမှီပင်တိုင်များ အပင် များတွယ်ကပ်ကြသည်။ ပေသုံးဆယ်ကျော်၊ ပေလေးဆယ်ကျော်ထက်မြင့်လျှင် ခွလှေကားရှည်ဖြင့် တက်ခူးပြီး အပင်ခြေ၊ တိုင်ခြေ၌ ပလတ်စတစ်စ ခင်းထား ကြသည်။ ခြေချ၍ ကြွေကျသောအစေ့များ သိမ်းယူကြသည်။

ဟင်းခတ် အမွှေးအကြိုင်ထဲတွင် ယခုအခါ ငရုတ်ကောင်းမှာ ယခင်ကထက် စားသုံးမှုပိုများလာသည်။ ချင်း၊ ငရုတ်ကောင်း၊ နနွင်းတို့၏ ဈေးကွက်သည် ရေရှည်တွင် ပိုကောင်းလာနိုင်ပါသည်။ အနည်းဆုံးတစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးလျှင် ငရုတ်ကောင်းဝယ်မသုံးရပါ။ ပိုလျှံ၍ ရောင်းချ နိုင်ပါသေးသည်။

ပါဠိနိဒါန်း ပုဂံ (ပါဠိနိဒါန်း)

ပန်းခိုင်ကြွေ၊ မူလပင်စည်ကိုင်းမှ ထပ်မံထွက်သည့် ဘေးကိုင်း (စလင်းတက်)မှ အဆစ်များပြုတ်ကျပြီး ကွမ်းရွက်ခြံများတွင် ဖြစ်ပွားသော ရိုးမဲဆစ်ပြုတ်ကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ ကွမ်းရွက်ပင် နှင့် ငရုတ်ကောင်းပင်မှာ ဆင်တူသည်။ ပေါင်းလောင်း ရေလှောင်တစ်မုံ အထက်ပေါင်းလောင်း ရေလှောင်တစ် ထပ်မံတည်ဆောက်ရန် နေရာရွေးချယ်ကြစဉ်က တောင်ပေါ် ဒေသရှိ အပင်ကြီးများတွင် တွယ်ကပ်စိုက်ထားကြသော အပင်များကို အဝေးမှလှမ်းကြည့်ပြီး ငရုတ်ကောင်းပင်များဟု ထင်မှတ်ပြီး ထိုစဉ် စိုက်ပျိုးရေး ပျဉ်းမနားမြို့နယ် မန်နေဂျာထံမေးကြည့်ရာ ငရုတ်ကောင်းပင်များမဟုတ်ဘဲ ပျဉ်းမနားဈေးတွင်တွေ့ရသော ကွမ်းရွက်ကြမ်း (ကွမ်းရွက်

အစိတ်အပိုင်းဖယ်ရှင်းပါ။ စိုက်မည့်မျိုးကိုင်းသန့်အောင် မှီသတ်ဆေးဖြင့် ကြိုတင်စိမ်ပါ။ စိုက်ကျင်းတွင် မြေကျက် (မီးဖုတ်ထားသောမြေ)ကို ထည့်စိုက်ပါ။ အပင်ခြေ ရေမဝပါစေနှင့်။ (မိုးရာသီဂရုပြုပါ။) ရေနုတ်မြောင်း ထားပါ။ မြေမြင့်ပြုလုပ်၍ အပင်ခြေရေမဝရန် စိုက်ပါ။ အပင်ခြေ မြေဆွေးပေါင်းရှင်းပြုလုပ်ရင်း အကိုင်း၊ အရွက်၊ အမြစ်မထိခိုက်ပါစေနှင့်။ ဒဏ်ရာရလျှင် မှီဝင်မည်။ အညွန့်သစ်၊ အကိုင်းသစ်များကို အပင်ပေါ်တင်ပါ။ မြေသို့ပြုကျမှု၊ မြေပေါ်ရောက်ရှိမှု မဖြစ်ပါစေနှင့်။ နွယ်တက်ကိုင်းများ ပြုတ်မကျရန် ချည်နှောင်ပေးရသည်။ သို့မဟုတ် ကိုင်းဖြတ်ပေးရသည်။ ဖြတ်ကိုင်းကို မျိုးကိုင်း

ကနဦး ဘဝတိုးတက်လာရန် အတွက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သော မိုးစပါးတစ်ဧက တင်း ၁၀၀ ထွက်ရှိရေး စီမံကိန်းဧက ၁၀၀ မှ မိုးစပါးတစ်ဧကတင်း ၁၁၂ တင်းကျော် ထွက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ဒေသဝမ်းစာဖူလုံရေးနှင့် တောင်သူများ ဘဝတိုးတက်လာရန် အတွက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်သော မိုးစပါးတစ်ဧက တင်း ၁၀၀ ထွက်ရှိရေး စီမံကိန်းဧက ၁၀၀ မှ မိုးစပါးတစ်ဧကတင်း ၁၁၂ တင်းကျော် ထွက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ထိုစီမံကိန်းကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနေနှင့် သုံးနှစ်စီမံချက် ရေးဆွဲကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ နွေစပါးကိုလည်း တစ်ဧကတင်း ၁၁၀ မှ ၁၂၀ ထိ ထွက်ရှိရန် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

မိုးစပါးတစ်ဧက တင်း ၁၀၀ ထွက်ရှိရေး ဧက ၁၀၀ စံပြ စိုက်ကွင်းကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တိုက်ကြီးမြို့နယ် ရင်းတိုက်ကွင်း ကျေးရွာတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အစီအစဉ်နှင့် အကောင်အထည်ဖော် စိုက်ပျိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နွေစပါး

တစ်ဧကတင်း ၁၁၀ မှ တင်း ၁၂၀ ထွက်ရှိရေး စံပြစိုက်ကွင်းများကို တိုင်းဒေသကြီး အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

နှစ်စဉ်တိုးတက်လာသော

လူဦးရေနှင့် လယ်ယာမြေတိုးချဲ့ ရရှိရန် အခက်အခဲများ ရှိလာခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဒေသဝမ်းစာဖူလုံရေး စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် အနေနှင့် တစ်ဧကတင်း ၁၀၀

ထွက်ရှိရေးစီမံချက်ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးချိန်မှ စတင်ကာ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင်

စိုက်ဧကပေါင်း ၁၁၆၀၀၀၀ ဧက ကျော်ရှိသည်။ အဆိုပါ စိုက်ဧက အားလုံး တစ်ဧကတင်း ၁၀၀ ထွက်ရှိ ရေး သုံးနှစ်စီမံချက်ရေးဆွဲကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ **ဇော်လင်းထွဋ်**

ငွေရည်ပုလဲသကြားကုမ္ပဏီလီမိတက်

ဆ/မဦးစီး

ဆင်းရွေလီ သကြားဖြူ

SINN SHWE LI ဆင်းရွေလီ

WHITE SUGAR
Ingredient: Cane Sucrose | Weight: 50 kg
Quality: Grade A

NGWE YI PALE
Sugarcane Company Limited
NAUNG CHO, MYANMAR
+95 2 4071003, +95 9 96100838, +95 9 974473999
www.ngweyipalegroup.com

Ngwe Yi Pale Sugar Company Limited
No.414/1, Corner of 35th & 65th Street, Chan Aye Thar Zan Tsp, Mandalay, Myanmar.
02-4071003, 09-444041138, 09-974473999, 09-952000870, 09-961008838

မြန်မာ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် စက်မှုလယ်ယာစနစ်ကို ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ သို့သော်လည်း မိရိုးဖလာ ထွက်နှုန်းစိုက်ပျိုးမှုများလည်း ကျန်ရှိနေသေးရာ မိရိုးဖလာ ထွက်နှုန်းစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုများတွင် ကျွဲနွားတို့၏လုပ်အားမှာ

လိုအပ်လာသည့် အသားရိက္ခာနှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းများ တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် စီးပွားဖြစ် နွားမွေးမြူရေးကို ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်လာကြသည်။
ယင်းသို့ အသားရိက္ခာနှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းများ ပိုမိုထုတ်လုပ် နိုင်ရန်အတွက် နွား၊ သိုးနှင့် ဆိတ် များမွေးမြူရာတွင် ကျန်းမာ

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အတွင်းရှိ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်သော မြို့နယ် ၁၉ မြို့နယ်မှ ၁၅ မြို့နယ်ရှိ မွေးမြူရေး ခြံများနှင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူ သူများက ယင်းပြိုင်ပွဲတွင် နွားလှ ၇၃ ကောင်၊ သိုးနှင့် ဆိတ်စုစုပေါင်း ၉၄ ကောင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည်။
ပြိုင်ပွဲသို့ သိုးဝင်ရောက်

ဆိတ်(အမ)အလှပြိုင်ပွဲ ခုနစ်မျိုး ကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။
ဆုအမျိုးအစားအနေနှင့် ပြိုင်ပွဲ အမျိုးအစားတစ်ခုလျှင် ပထမ၊ ဒုတိယနှင့်တတိယဆုအပြင် နှစ်သိမ့်ဆုသုံးဆုစီဖြင့် ပြိုင်ပွဲ အမျိုးအစား ခုနစ်ခုအတွက် ဆုပေါင်း ၄၂ ဆု ပေးအပ်ခဲ့သည်။ နွားပြိုင်ပွဲများတွင် ပထမဆု

အရေးပါနေဆဲပင်။
တောင်သူဦးကြီးများအနေ နှင့် ယခင်က နွားကို လယ်ယာ လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူခဲ့ကြသော် လည်း ယခုအခါ တိုးတက် များပြားသောလူဦးရေအတွက်

သန်စွမ်းပြီး မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရရှိရေးနှင့် မြန်မာ့မျိုးရင်းတိရစ္ဆာန် များ တိုးပွားလာစေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာနနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့တို့ ကြီးကြပ်၍ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန က မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်ရှိ ပျဉ်းမပင် မွေးမြူရေးခြံတွင် ပထမအကြိမ် မြန်မာ့နွားသိုးအလှ၊ နို့စားနွား၊ အသားစားနွားနှင့် သိုး၊ ဆိတ် ပြိုင်ပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်မှ ၃ ရက်အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။

ပြိုင်ပွဲအမျိုးအစား

ကျပ်ငါးသိန်း၊ ဒုတိယဆု ကျပ်သုံးသိန်း၊ တတိယဆု ကျပ် နှစ်သိန်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆု တစ်ဆု လျှင် ကျပ်တစ်သိန်းဖြစ်ပြီး ဆိတ် ပြိုင်ပွဲများတွင် ပထမဆု ကျပ်သုံးသိန်း၊ ဒုတိယဆု ကျပ်နှစ်သိန်း၊ တတိယ ဆု ကျပ်တစ်သိန်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆု တစ်ဆုလျှင် ကျပ်ခုနစ်သောင်းစီ ချီးမြှင့်သည်။

မြန်မာ့နွားသိုးအလှ၊ နို့စား နွားနှင့် သိုး၊ ဆိတ်ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးမြင့်ပြီး အသားနှင့် နို့ထုတ်လုပ်မှု ကောင်းသော ဒေသနွား၊ နို့စားနွားနှင့် သိုး၊ ဆိတ်မျိုးများ၏ မျိုးရင်းဒေသများ ကို သိရှိလာနိုင်သည်။ မွေးမြူရေး

ရှေ့ဖုံး - ပြည်ပပို့ကုန်မှ
၁၁၈ တန်ကို ပင်လယ်ရေကြောင်းမှ စက်ဝှာ၊ မလေးရှား၊ ဩစတြေးလျ နှင့် USA နိုင်ငံများသို့ လည်းကောင်း၊ နယ်စပ်မှ ၄၃၄ တန်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လည်းကောင်း တင်ပို့နိုင်ခဲ့သဖြင့် ပိုမိုတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးပါက ပြည်တွင်း စားသုံးမှု လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့်အပြင် ပြည်ပဝင်ငွေပါ တိုးမြှင့်ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စားတော်ပဲကို ကမ္ဘာ တစ်ဝန်းလုံးတွင် စားသုံးကြပြီး လူ၏ ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန်ထိန်းရာတွင် စားတော်ပဲသည် အများဆုံး အထောက်အကူပြုသည့်အပြင် တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။
စားတော်ပဲတွင် အမိုင်နို အက်စစ် (Amino Acid)၊ လိုင်စင်း (Lysine)၊ ထရီပတိုဖန် (Tryptophan) ဓာတ်များ ပါဝင်မှု

သည် နို့စားသီးနှံများထက် မြင့်မား သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် ပရိုတင်းဓာတ် ပါဝင်မှုသည်လည်း ၂၁ မှ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပါဝင်နေပြီး ကာဗွန်ဟိုက်ဒြိတ် ပါဝင်မှုလည်း မြင့်မား၍ အမျှင် ဓာတ်ပါဝင်မှု နည်းကာ အစာကျေ လွယ်သော အာဟာရ ဓာတ်ပေါင်း ၈၆ မှ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်း အထိပါဝင် သည်ဟု သုတေသန တွေ့ရှိချက် များက ဆိုထားသည်။ စားတော်ပဲ သည် ဝက်၊ အသားစား နွား၊ နို့စားနွားနှင့် ကြက်များအတွက် ပရိုတင်းဓာတ်များများ ထောက်ပံ့ ပေးနိုင်သည်ဟုလည်း လေ့လာသိရှိ ရသည်။

ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသတွင် ၁၂ ဧက၊ ယင်းမာပင်ခရိုင် ၇၄၁ ဧက၊ ရွှေဘိုခရိုင် ၁၂၉၅ ဧက၊ ကန့်ဘလူခရိုင် ၁၈၀၉၆ ဧက၊ စစ်ကိုင်းခရိုင် ၅၂၇ ဧက၊ ကသာခရိုင် ၁၁၈၂၈ ဧကနှင့် ကောလင်းခရိုင် ၃၈၅၈ ဧက၊ စုစုပေါင်း ၅၃၃၄၅ ဧက စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး အထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် ၁၅ တင်းဖြင့် အထွက်တင်း ၈၀၅၃၆၉ တင်း ရရှိခဲ့သည်။

မျိုးထိန်းသိမ်းပြီး ဒေသတွင်းမှာပင် မျိုး ဝယ်ယူစိုက်ပျိုးလျက်ရှိပြီး စပ်မျိုးများ ဝယ်ယူစိုက်ပျိုးမှု အနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ စပ်မျိုး တစ်ကီလိုလျှင် ၃၅၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် တစ်ဧကစာစိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း မျိုးဈေးတန်ဖိုး မြင့်မားသဖြင့် ဒေသခံ တောင်သူများအနေဖြင့် ကျယ်ပြန့်စွာ

၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်း စားတော်ပဲ ၅၄၂၆၀ ဧက စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန် လျာထားဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။

တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စိုက်ပျိုးသည့် စားတော်ပဲသီးနှံ အတွက် မျိုးစေ့ရယူမှုအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့်ဒေသရှိ ပွဲရုံများမှ လည်းကောင်း၊ တောင်သူ အချင်းချင်း လက်ဆင့်ကမ်း၍

လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် မွေးမြူရေး နည်းပညာဆက်သွယ်မှု ကျယ်ပြန့်လာပြီး မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ဖလှယ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ပြိုင်ပွဲဝင်တိရစ္ဆာန်များ၏ တန်ဖိုးနှင့်အမူအကျင့်များကို ပါ လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်အပြင် ပြည်သူများ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ ရရှိစေမည်ဖြစ်ပြီး အပန်းဖြေ

တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအပြင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း အဓိကထားလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အသား၊ ဥနှင့်နို့ရရှိရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် နို့စားမွေးမြူရေး လုပ်ငန်း များ အအောင်မြင်ဆုံး တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် ဆုရရှိခဲ့ကြ

ထို့ပြင် မျိုးချောင်း ထုတ်ရေးဖြန့်ဖြူးရေးများကိုလည်း ဌာနနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ ပထမအကြိမ် မြန်မာ့မွေးမြူရေးအသင်း၊ နို့စားမွေးမြူရေးအသင်း၊ အသားစားမွေးမြူရေးအသင်း၊ ဆိတ်ပြိုင်ပွဲတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စက်ပစ္စည်း၊ ကုမ္ပဏီများ၊

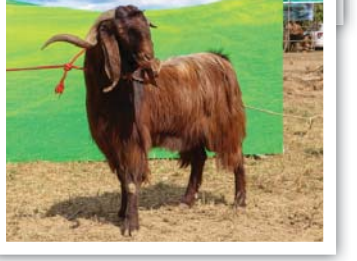
နှစ်စဉ်ကျင်းပပေးသွားမည် ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်တွင် ဆုရရှိသောဒေသမျိုးရင်း နွားမျိုးများကို ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပြိုင်ပွဲများကျင်းပပါက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဆို၏။ ထိုသို့ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပြိုင်ပွဲများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး

မွေးမြူရေးနှင့် အသားထုတ်ယူရေး

ကြည့်ရှုနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသနွားမျိုးများမှာ ပြာစိမ်း၊ စိမ်းညို၊ အပြာမျိုး၊ ရွှေနီ၊ ရွှေနီကြီး၊ နွားပြာနီ၊ နွားဖြူ၊ စကုနှင့်စံပယ်မျိုးဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သော နွားမျိုးများမှာ ပြာစိမ်း၊ စံပယ်နှင့်ရွှေနီကြီး နွားမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။

သော နွားများကို မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနအနေနှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိပြီး ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် မျိုးနွားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်လိုပါက ဌာနက မျိုးနွားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပေးသွားမည် ဖြစ်သည့်အပြင် မျိုးနွားအတွက် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများဖြစ်သည့် ရောဂါကာကွယ်ရေး

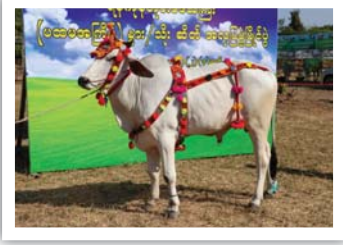
မွေးမြူရေးအစာများ ထုတ်လုပ်သောကုမ္ပဏီများ၊ အေးခဲအသားထုတ်လုပ်သော စက်ပစ္စည်းများ၊ နို့နှင့်နို့ထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများ၊ ထုပ်ပိုးမှုနည်းပညာ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပြည်ပမျိုးရင်းနွားများလည်း လာရောက်အလှူပြခဲ့ကြသည်။

အဆင့် ပြိုင်ပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနအနေနှင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးများမှတစ်ဆင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူသူများကို ကြိုတင်အသိပေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနအနေနှင့် မြန်မာ့မွေးမြူရေးအသင်း၊ နို့စားမွေးမြူရေးအသင်း၊ အသားစားမွေးမြူရေးအသင်း၊ ဆိတ်ပြိုင်ပွဲများကို နောင်တွင်

ရွှေနီကြီးနွားမျိုးသည် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မျိုးရင်းဖြစ်ပြီး စံပယ်နွားမျိုးသည် မွန်ပြည်နယ် မျိုးရင်းဖြစ်ကာ ပြာစိမ်းနွားမျိုးသည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ကျောက်ဆည်မျိုးရင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

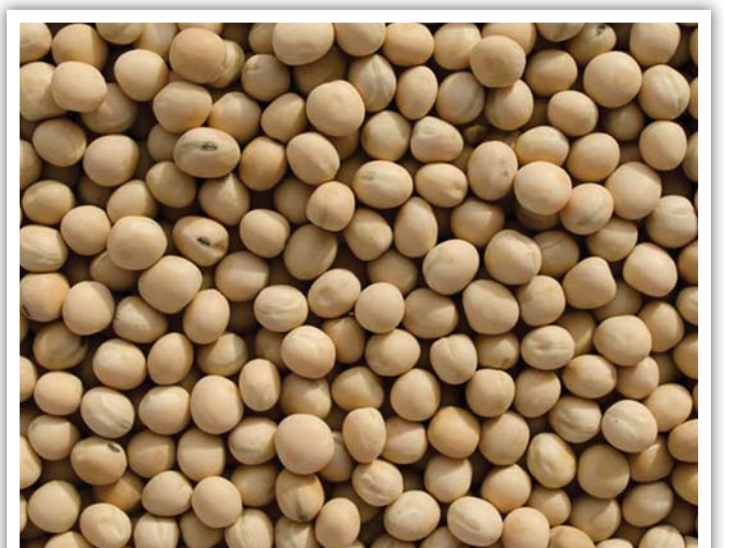

ဆေးများထိုးနှံပေးခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ကာကွယ် ကုသခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ စားတော်ပဲသီးနှံ၏ မျိုးစေ့နှုန်းမှာ ရေလိုက်ကြစနစ်တွင် တစ်ဧကလျှင် ရှစ်ပြည်မှ တစ်တင်းနှုန်း၊ ယာမြေအတန်းစိုက်စနစ် (12"x6") တွင် ခြောက်ပြည်မှ ရှစ်ပြည်နှုန်း၊ သီးရောစနစ်တွင် တစ်ဧကလျှင် သီးညှပ်စနစ်တွင် နှစ်ပြည်

မှ လေးပြည်နှုန်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၀၂၀-၂၀၂၁ခုနှစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စာရင်းများအရ စားတော်ပဲအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကပျမ်းမျှ ၁၅ တင်းမှ ၂၀ တင်းခန့် ထွက်ရှိသည်။

စားတော်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးရာတွင် တစ်ဧကကျန်ကျစရိတ်အနေဖြင့် ကျပ်နှစ်သိန်းခန့် ကုန်ကျပြီး အထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကလျှင် ၁၅ တင်းမှ ၂၀ တင်းခန့် ထွက်ရှိနိုင်သဖြင့် တစ်ဧကလျှင် အကျိုးအမြတ်ကျပ်လေးသိန်းမှ ငါးသိန်းခန့်အထိ ရရှိကြသည်။

ကွင်းသရုပ်ပြပွဲများ ဆောင်ရွက်ပြသခြင်း၊ ရေမြေဒေသနှင့် ကိုက်ညီပြီး အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည့် စားတော်ပဲနှင့် ပဲရာဇာသီးနှံမျိုးများကို မျိုးစေ့ထုတ်ကွက်များ ဆောင်ရွက်၍ ဒေသတွင်း မျိုးစေ့ဖူလုံရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဒေသ

အလိုက် မျိုးယှဉ်ပြိုင်စမ်းသပ်ကွက်များနှင့် စိုက်ချိန်နှင့် စိုက်နည်း စနစ် စမ်းသပ်ကွက်များ ဆောင်ရွက်ကာ ရရှိလာသည့် ရလဒ်များကို တောင်သူများထံ ဖြန့်ဝေခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားရန် စီစဉ်ထားကြောင်း သိရသည်။ ဒေါက်တာတင်မာမာဦး (ဘုတလင်)

တိုင်းဒေသကြီးအတွက် စားတော်ပဲသီးနှံ အလုံးကြီး မျိုးကိုစိုက်ပျိုးသည့်တောင်သူများအနေဖြင့် စားတော်ပဲအရွက်ညွန့်ရူးဆွတ်ရောင်းချခြင်း၊ စိုက်ပြီး နှစ်လအကြာတွင်အသီးအစိုကို ရူးဆွတ်ပြီးဒေသတွင်းနှင့် မုံရွာမြို့၊ မန္တလေးမြို့များသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အသီးအစိုကိုရောင်းချပါက နို့ဆီတစ်ဗူးလျှင် ၂၀၀ ကျပ် မှ ၅၀၀ ကျပ် အထိ ရရှိကြသည်။ စားတော်ပဲအခြောက် အစေ့ဈေးနှုန်းမှာ တစ်တင်းလျှင် ၂၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၅၀၀၀ ကျပ် အထိ ရှိသည်။

xywvpxnyefyi hq;zuwif aLurhl, f

xywvpxnyef

လူသိများသည့်ပန်းကို ကုလားပန်း၊ ဣန္ဒြာဆုပန်း၊ ချစ်တီးပန်း၊ ဒေဝါလီပန်း၊ မာတာလူးပန်း၊ ချစ်တီးပန်းဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ ပျော်ရွှင်မှုများနှင့် ပြည့်ဝလျက်ရှိသည့် အချစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ကြပါစို့ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ရသည့်ပန်းလေးဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်အမည်မှာ Marigold ဖြစ်ပြီး ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ Tagetes erecta ခေါ်ဆိုကြကာ မျိုးရင်း Asteraceae တွင် ပါဝင်၏။

ခရစ်ယာန်ဘာသာအယူအဆအရ Marigold ပန်းလေးများသည် Mary's gold ဆိုသည့်စကားမှ ဆင်းသက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သခင်ယေရှု၏မိခင်မာရီ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ သွားသည့်အခါ လမ်းတွင် ဓားပြများက မာရီ၏အိတ်ကို လှယူခဲ့ပြီး ဖွင့်ကြည့်ကြသည့်အခါ ငွေဒင်္ဂါးများအစား Marigold ပန်းလေးများကိုသာ တွေ့ခဲ့ရသည့်အတွက် တင်စားခေါ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဆို၏။

ဟိန္ဒူဘာသာအယူအဆအရ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် Marigold ပန်းပွင့်လေးများကို မင်္ဂလာပွဲအခမ်းအနားများ၊ ဘာသာရေးအထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားများတွင် အမြတ်တနိုးအသုံးပြုကြ၏။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ အေးမြလှသည့် ဆောင်းလရာသီရောက်သည့်အခါ ပန်းမြို့တော်ဟု တင်စားကြသည့် ပြင်ဦးလွင်တွင် ထိန်ထိန်ဝါနေအောင် ပွင့်တတ်ပြီး ဆောင်း၏အနှစ်သာရကို အပြည့်အဝကို ဖော်ဆောင်ပေးကြသည့် ပန်းလေးဖြစ်၏။

aenuf b k f n f n f n f n f n f n f

ထပ်တစ်ရာပန်းပင်၏ မူရင်းပေါက်ရောက်သည့် ဒေသမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနောက်တောင်ဒေသမှသည် တောင်ပိုင်းအထိ သဘာဝအလျောက်ပေါက်ရောက်ကြပြီး အချို့သော ထပ်တစ်ရာပန်း မျိုးကွဲများသည်လည်း ကမ္ဘာတစ်ဝန်း သဘာဝအလျောက်ပေါက်ရောက်ကြ၏။

to f j i f n f n f n f n f n f n f

ထပ်တစ်ရာပန်းပင်များသည် နှစ်ရှည်ခံပင်မျိုးဖြစ်ပြီး အမြင့်ပေ ၂ မီတာခန့်အထိ ရှည်လျားစွာပေါက်ရောက်နိုင်သော အပင်မျိုးဖြစ်ပြီး အပွင့်များမှာ ရွှေရောင်၊ လိမ္မော်ရောင်၊

အဝါရောင်နှင့် အဖြူရောင်ထိရှိတတ်ကြပြီး အချို့မှာ ကြက်သွေးရောင်လေးတွေ စပ်ကြားထိ ရှိတတ်ကြ၏။ ပန်းပွင့်မှာ စူးရှသည့်အနံ့ရှိပြီး အလျား လေးစင်တီမီတာမှ ခြောက်စင်တီမီတာခန့်ရှိ၏။ အမြစ်မှာအလွန်ပင် ဖြာထွက်ကြ၏။ စိုက်ပျိုးရလွယ်ကူပြီး အကြမ်းခံကာ နေရောင်ကောင်းမွန်စွာရရှိရန် လိုအပ်၏။

မြေအမျိုးအစားမရွေးဘဲ ရေစီးရေလာကောင်းသည့်မြေမျိုးတွင် ကောင်းမွန်စွာ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းတတ်ကြ၏။ ရေငတ်ဒဏ်ကိုလည်း ခံနိုင်ရည်ရှိကြ၏။

ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်လေးများသည် ပျား၊ ပိတုန်း၊ ဖလံအစရှိသည့် ဝတ်ရည်ကို သောက်သုံးကြသည့် သတ္တဝါလေးများကို ဆွဲဆောင်မှုဖြစ်စေ၏။ သဘာဝအတိုင်း ပေါက်ရောက်နေသည့် ထပ်တစ်ရာပန်းခင်းများအကြားတွင်မူ အခွံမာပိုးကောင်များကြောင့် ဝတ်မှုန်ကူးခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။

aq;zuwif o k n

ထပ်တစ်ရာပန်းပင်လေးများကို ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့တွင် တွေ့ရှိနိုင်၏။ စိုက်ပျိုးရန်လွယ်ကူခြင်း၊ ပန်းပွင့်ရန် လွယ်ကူခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုပြဿနာ နည်းပါးသည့် အပင်မျိုးဖြစ်၏။ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်း၊ သွားကိုက်ခြင်း၊ အရိုးအဆစ်များ နာကျင်ခြင်း၊ ထိခိုက်ရှနာဒဏ်ရာများနှင့် အရေပြားဆိုင်ရာပြဿနာများစွာတို့အတွက် အလွန်တန်ဖိုးဖြတ်မရသော သဘာဝဆေးတစ်လက်ဖြစ်၏။

ထပ်တစ်ရာပန်းပင်သည် အလွန်လှပပြီး ဆေးဖက်ဝင်အာနိသင် များစွာကြွယ်ဝသည့် အပင်မျိုးဖြစ်၏။ လိမ္မော်ဝါရောင် တောက်ပသည့် ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်လေးမှ ရနံ့မွှေးအလှဆီလည်း ထုတ်လုပ်ပြီး အသုံးပြုကြ၏။ ထပ်တစ်ရာပန်းကို အရေပြားကျန်းမာရေးအတွက် အဓိကအသုံးပြုကြ၏။ အရေပြားပေါ်တွင် အတွင်းကြေပြီး အညိုအမည်းအကွက်များဖြစ်ခြင်း၊ အရေပြားပေါ်တွင် ပွန်းပဲ့

ဒဏ်ရာများဖြစ်ခြင်း၊ ခြေသလုံးတွင် သွေးကြောထုံးခြင်း၊ ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်း အစရှိသည့်ဝေဒနာများအတွက် အသုံးပြုနိုင်၏။

ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်လိမ်းဆေးအဆီကို နှင်းခုနာနှင့် နေလောင်ကွက်များအတွက် သက်သာစေရန် လိမ်းကျံကြ၏။ လတ်ဆတ်သော ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်ကို သံလွင်ဆီထဲတွင် စိမ်ကာ အေးပြီးခြောက်သွေ့သည့်နေရာတွင် ရက်သတ္တသုံးပတ်ထိထားပေးပြီးနောက် ပန်းပွင့်ဖတ်ကို ဖယ်ပစ်ကာ အဆီကို စစ်ယူပြီးနောက် ဖယောင်းနှင့်ရောစပ်ပြီး ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်လိမ်းဆေးအဆီအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်၏။ ယင်းလိမ်းဆေးအဆီကို လပေါင်းများစွာ အသုံးပြုနိုင်၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်ဖတ်လေးများကို ရေထဲတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုထိကြာအောင် စိမ်နှပ်ထားပြီး ရရှိလာသည့်

အရည်ကို သောက်သုံးခြင်း၊ မျက်စဉ်းဆေးအဖြစ် အသုံးပြုသကဲ့သို့ ထပ်တစ်ရာပန်းရေနွေးကြမ်းနှင့်လည်း အတူ ရောသောက်လေ့ရှိကြ၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်ဖတ်လေးများကို ခြေပြီး အပူလောင်နာ၊ ထိခိုက်ပွန်းပဲ့နာ၊ ယားနာ၊ ရောင်ရမ်းနာ၊ အနီကွက်ထခြင်းနှင့် အရေပြားခြောက်သွေ့ပြီး ယားယံခြင်းအစရှိသည့် အရေပြားရောဂါများအပေါ် လိမ်းပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်ပါဝင်သည့် ဓာတ်တိုးဆန့်ကျင်ဂုဏ်သတ္တိ ကြွယ်ဝသော ကြောင့် ရောင်ရမ်းနာကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းသော၊ ကိုယ်ခံအားစနစ်ကို မြှင့်တင်နိုင်စွမ်းသော ဖလေဗာနိုက်ဓာတ်ကြွယ်ဝစွာ ပါဝင်သည့်အတွက် အူမကြီးကင်ဆာ၊ သွေးကင်ဆာနှင့် အရေပြားကင်ဆာ အစရှိသည့် ရောဂါများကို တိုက်ဖျက်နိုင်စွမ်းရှိ၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း စုပုံနေသော မလိုလားအပ်သည့် အဆိပ်အတောက်များကို ကင်းစင်စေရန် အထောက်အကူပြုသည့်အတွက် အစာခြေစနစ်ကို အကျိုးပြုရုံမျှမက အညစ်အကြေးစွန့်ခြင်းကို အားပေးကာ ကိုယ်တွင်း အဆိပ်ပြေစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းသည် အမျိုးသမီးများ၏ မျိုးပွားမှုဖြစ်စဉ်စနစ်ကို ကောင်းမွန်စေရန် အထောက်အကူပြုသည့် အပြင် လစဉ် မွေတာလာစဉ် နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း ဝေဒနာကိုလည်း သက်သာစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။

- ထပ်တစ်ရာပန်းရနံ့မွှေးဆီကို လိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့် နုပျိုစေခြင်း၊ အသားရေကို ကြည်လင်တောက်ပစေခြင်း၊ နေလောင်ခြင်းမှသက်သာစေခြင်းနှင့် အရေပြားဆိုင်ရာ ဝေဒနာများစွာကို သက်သာစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။

xywvpxnyef h a E n f

ထပ်တစ်ရာပန်းပွင့်ဖတ် လက်တစ်ဆုပ်စာကို လက်ဖက်ရည်တစ်ဖန်လုံးထဲ ထည့်ပြီး ရေနွေးပွက်ပွက်ဆူဖြင့် နာရီဝက်ခန့် အဖုံးအုပ်ထားပါ။ ပြီးလျှင် ပွင့်ဖတ်များကို

ရန်ကုန်ဈေးကွက်

ဆန်ဈေးကွက်

ပြည်တွင်းဆန်ဟောင်း လက်ကျန်များ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်နည်းလာချိန်ဖြစ်ခြင်း၊ ဆန်သစ်များ ကုန်အဝင်များလာ ချိန်ဖြစ်ခြင်း၊ စားသုံးသူများမှ ပုံမှန်ဝယ်ယူမှုသာရှိခြင်း တို့ကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးမှုများသော ဆန်အမျိုးအစားများမှာ ယခင် အပတ်ဈေးနှုန်းများဖြင့်သာ ဈေးငြိမ် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပြည်ပတင်ပို့သော ဆန် အမျိုးအစား အများအပြားမှာလည်း ခရစ်စမတ်နှင့်နှစ်သစ်ကူးပိတ်ရက် များရှိခြင်းကြောင့် ပြည်ပဝယ်လက် များမှ အရောင်းအဝယ်အေးကာ ယခင် အပတ်ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဈေးငြိမ်ပြီး အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့ ကြောင်း သိရသည်။

ရန်ကုန်ဈေးကွက်တွင် ရွှေဘိုပေါဆန်း ဆန်ဟောင်း တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင် ၅၃၀၀၀ မှ ၆၀၀၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင်ရှိခဲ့သည်။ အခြားနယ်စုံမှ ပေါဆန်းဆန် ဟောင်းများမှာလည်း တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင် ၄၃၀၀၀ မှ ၄၇၀၀၀ ကျပ် ဝန်းကျင်ခန့်နှင့် ပေါဆန်း ဆန်သစ် တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင် ၃၆၀၀၀ မှ ၃၉၀၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင် ခန့်ရှိသည်။

ဧည့် မထဆန် ဟောင်း တစ်တင်းခွဲတစ်အိတ်လျှင် ၂၅၅၀၀ မှ ၂၇၀၀၀ ကျပ် ဝန်းကျင်ခန့်နှင့် ဆန်သစ်မှာ ၂၂၅၀၀ မှ ၂၃၀၀၀ ကျပ်ခန့်ရှိသည်။ ပေါကျဆန်

အမျိုးအစားမှာ ဆန်သစ်များသာ အဝင်ရှိခြင်းကြောင့် တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင် ၃၂၀၀၀ မှ ၃၃၀၀၀ ကျပ်ခန့်ရှိခဲ့ပြီး ငစိန်ဆန်အမျိုး အစားမှာလည်း ဆန်သစ်များသာ အဝင်ရှိခြင်းကြောင့် တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင် ၂၄၀၀၀ မှ ၂၄၅၀၀ ကျပ်ခန့်ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ဖျာပုံ၊ မော်ကျွန်း၊ ဘိုကလေး၊ ဒေးဒရို၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မှူး၊ တံတေး၊ ဝါးခယ်မ၊ မြောင်းမြ၊ ကျိုက်လတ်၊ လပွတ္တာ၊ ရွှေဘို ဒေသများမှ ဆန်ဟောင်းဆန်သစ်များ ကုန် ဝင်ရောက်မှုရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ပဲမျိုးစုံဈေးကွက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပဲမျိုးစုံ အဓိကဝယ်လက်ဖြစ်သော အိန္ဒိယ နိုင်ငံတွင် မတ်ပဲနှင့် ပဲစင်းငုံ အသစ်များ ထွက်ရှိချိန်ဖြစ်ခြင်း၊ အိန္ဒိယအစိုးရသည် ပြည်ပမှ ပဲတင်သွင်းခွင့်အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် မတ် ၃၁ ရက်အထိ သက်တမ်း တိုးတင်သွင်းခွင့်ပြုလာခြင်း၊ ပြည်ပမှ ပဲများလည်း ပုံမှန် ဝင်ရောက်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် အိန္ဒိယပြည်တွင်း၌ မတ်ပဲ၊ ပဲစင်းငုံဈေးနှုန်းများ ဈေးနှိမ့်ခဲ့ပြီး၊ အိန္ဒိယဝယ်လက်များမှ အရောင်း အဝယ်အေးခြင်းကြောင့် မြန်မာ့ မတ်ပဲ (သင်္ဘောတင်)နှင့် ပဲစင်းငုံ (သင်္ဘောတင်)ဈေးနှုန်းများ ယခင် အပတ် ဈေးနှုန်းများထက် ဆက်လက် ဈေးနှိမ့်ခဲ့သည်။

ယခုရက်သတ္တပတ်အတွင်း ကုန်စည်ခိုင်ဖွင့်ရက် လေးရက် သာရှိခဲ့ပြီး မတ်ပဲ (သင်္ဘောတင်) မှာ ကုန်သေတ္တာ ၂၅ လုံးခန့် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ပဲစင်းငုံ (သင်္ဘောတင်)မှာ အရောင်းအဝယ် မရှိသလောက် နည်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

မတ်ပဲ (သင်္ဘောတင်) တစ်တန်လျှင် ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းမှာ ၁၂၇၅၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပြီး၊ ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၁၂၄၉၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။ ပဲစင်းငုံ (သင်္ဘောတင်)တစ်တန်

လျှင် ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်းမှာ (၁၁၃၀၀၀၀) ကျပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခု အပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၁၁၀၅၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။

ပဲတီရွှေဝါမှာ ပခုက္ကူ၊ ခရမ်း၊ ပဲခူး၊ ဝါးခယ်မဒေသများမှာ ကုန်ဝင်ရောက်မှုရှိသော်လည်း တရုတ်ဝယ်လက်များမှ ဝယ်ယူမှု နည်းခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဈေးငြိမ်

အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပဲတီရွှေဝါ၏ ယခင်အပတ်နှင့် ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ သုံးတင်း ၆၀ ပိသာလျှင် ၁၄၂၅၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ထောပတ်ပဲမှာ ဈေးကွက် အတွင်း ပဲဟောင်းလက်ကျန် နည်းလာချိန်တွင် ပဲသစ်အချို့ အဝင်ရှိခြင်း၊ တရုတ်နယ်စပ်မှ တစ်ဆင့် တင်ပို့ရန် ကုန်ကျစရိတ် များမြင့်နေခြင်းကြောင့် တရုတ် ဝယ်လက်များမှ ဝယ်ယူမှု နည်းခြင်း တို့ကြောင့် ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်း များဖြင့်သာ ဈေးငြိမ်အရောင်း

ပိသာလျှင် ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းမှာ ၂၀၅၈ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၂၀၄၃ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ပဲလွမ်းဖြူဈေးနှုန်းမှာ ပဲဟောင်းလက်ကျန်နည်းလာချိန် တွင် ပဲသစ်တချို့အဝင်ရှိလာသော် လည်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ အရောင်းအဝယ်အေးခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်းများဖြင့်သာ ဈေးငြိမ်အရောင်းအဝယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပဲလွမ်းဖြူ သုံးတင်း (၆၀ ပိသာ) လျှင် ယခင်အပတ်နှင့် ယခုအပတ် ဈေးနှုန်းမှာ ၁၃၆၅၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ဘိုကိတ်ပဲမှာ ပဲဟောင်း လက်ကျန်နည်းခြင်းနှင့် ပြည်တွင်း ဝယ်လက်များသာ ဝယ်ယူမှု ရှိခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် ဈေးနှိမ့်ခဲ့ပြီး ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်း မှာ သုံးတင်း/၆၀ ပိသာလျှင် ၁၁၂၀၅၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ် ဈေးနှုန်းမှာ ၁၁၁၄၅၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ပဲပုပ်ပဲမှာ ပဲဟောင်း လက်ကျန် အလွန်နည်းခြင်း၊ ပဲသစ်အချို့အဝင်ရှိခြင်း၊ ဈေးကွက် သို့ကုန်အဝင်နည်းခြင်းနှင့် ဝယ်လိုအားများခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် ဈေးမြင့် ခဲ့သည်။

ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်းမှာ သုံးတင်း ၆၀ ပိသာလျှင် ၁၁၈၅၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၁၂၀၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။

အေးသန္တာဝင်း

ခရမ်းချဉ်ဈေး ထူးကဲစွာမြင့်တက်

ခရမ်းချဉ်သီးဈေးနှုန်းများ ထူးကဲစွာမြင့်တက်နေသည့် အတွက် ရာသီချိန်အမီ စိုက်ပျိုးခဲ့သည့်ခြံများ အဆင်ပြေနေ ကြကြောင်း ဈေးကွက်ကျွမ်းကျင်သူများထံမှ သိရသည်။

“ခရမ်းချဉ်သီးဈေးက တစ်နိုင်လုံးအတိုင်းအတာ နဲ့ကို မြင့်တက်နေပါတယ်။ မိုးကုန်ခါနီးလောက်က စိုက်ပျိုး ခဲ့တဲ့ခြံတွေကတော့ ဈေးကောင်းနဲ့ ကြည့်သွားတာပေါ့။ မိုးကုန်ခါနီးက စိုက်ထားတဲ့ ခရမ်းချဉ်ခြံတွေက ဖေဖော်ဝါရီ လောက်အထိ ခူးနေရဦးမှာပါ။ ခါတိုင်းနှစ်တွေဆိုရင်လည်း ဒီရာသီက ခရမ်းချဉ်သီး ဈေးကောင်းရတဲ့ ရာသီချိန်ပဲဆိုပေမယ့် ဒီနှစ်ကတော့ ဘယ်တုန်းကမှ မကြုံဖူးအောင်ကို ဈေးကောင်းနေတာပါ။” ဟု မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်မှ ခရမ်းချဉ်သီး ဈေးကွက်ကျွမ်းကျင်သူ ကိုအောင်ချမ်းသာက ပြောသည်။

လက်ရှိဈေးကွက်အတွင်း ခရမ်းချဉ်သီး တစ်ပိသာလျှင် လက်လီ ဈေး ၂၅၀၀ ကျပ်၊ လက်ကားဈေး ၂၃၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင် ပေါက်ဈေးများရှိနေကြောင်း သိရသည်။

“ဒါတောင် အခုဈေးက နည်းနည်းလေး ပြန်ကျသွားတဲ့ ဈေးပါ။ အစောပိုင်းကဆိုရင် ခရမ်းချဉ်သီး တစ်ပိသာကို ၃၀၀၀ ကျပ်အထိကို ဈေးထိုးတက်သွားခဲ့ပါသေးတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့တစ်ပတ်လောက်အထိကို ၃၀၀၀ ကျပ် ဈေးရရှိခဲ့ ပါတယ်။ အောက်တိုဘာလောက်ကတည်းက ဈေးက စပြီး မြင့်တက်လာတာပါ”ဟု ကိုအောင်ချမ်းသာက ဆက်လက် ပြောသည်။

ယခုနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုစရိတ်များ မူလက ထက် ၂ ဆမြင့်တက်နေခြင်းကြောင့် ခရမ်းချဉ်သီး စိုက်ပျိုးသူ အများစုမှာ စိုက်ဧကများကို လျှော့ချ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်နှင့် အထွက်နှုန်း မညီမျှခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းများ အဆမတန်မြင့်တက်သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဈေးကွက်ကျွမ်းကျင်သူများ၏ သုံးသပ်ချက်အရ သိရှိရသည်။

နန်းထက်ထက်ချစ်

မန္တလေးဈေးကွက်

တင်းသီးတင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံ

သမား အဝယ်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထောပတ်ပဲ(ကြီး၊ ဈေး)၊ ပဲကြီး (ကြီး၊ ဈေး) အသစ်များ၊ မလှိုင်၊ မြင်းခြံဘက်မှ ဝင်ရောက်မှုရှိပြီး အရည်အသွေးကောင်းသောကြောင့် ပဲကြီး (ကြီး) ၅၅ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ပဲကြီး(ကြီး) ၅၅ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၂၆၀၀၀၀ ကျပ်၊ ထောပတ်ပဲ(ကြီး) ၅၆ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၃၅၀၀၀ ကျပ် မှ ၁၄၅၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်သွားသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဘက်မှ ပဲလွမ်းဖြူ(သစ်)များ ဝင်ရောက်ပြီး အရောင်း အဝယ်ပုံမှန်ဖြစ်သဖြင့် ၆၀ ပိဿာ ယခင်အပတ် ၁၅၀၀၀၀ ကျပ် မှ ယခုအပတ် ၁၄၁၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်သွားသည်။

မန္တလေး သီရိမာလာဈေးပွဲရုံများတွင် ခရမ်းချဉ် (ရှမ်းတောင်) ရာသီကုန် အဝင်မရှိသလောက်နည်းသွားပြီး ၂၀ ပိဿာ တစ်သေတ္တာ ၄၅၀၀၀ ကျပ် မှ ၅၀၀၀၀ ကျပ် ၊ မုံရွာ ၊ ညောင်ပင်ဝန်းမှ ထိုင်ဝမ်သီးများ လှိုင်လှိုင် ဝင်ရောက်ပြီး ဒေသစုံပေါ်ချိန်ဖြစ်၍ နယ်ဝေးတင်ပို့ရမှုမရှိဘဲ မြို့တွင်းသုံးမျှသာရှိပြီး တစ်ပိဿာ ၂၀၀၀ ကျပ် ဈေးရှိသည်။ မုံရွာ ၊ ချောင်းဦးမှ ငရုတ်စို(ရှည်နှင့်လတ်) များမှာလည်း အထွက်များပြီး ရန်ကုန်နှင့် နယ်စုံမှ ဝယ်ယူမှုနည်း၍ အဝင်များခြင်း၊ မြို့တွင်းလက်ဖက်၊ ငပိထောင်းလုပ်ငန်းသမားနှင့် လက်လီသမား အဝယ်သာရှိခြင်းကြောင့် ငရုတ်စို(ရှည်) တစ်ပိဿာ ၁၀၀၀ ကျပ်၊ ငရုတ်စို(လတ်) တစ်ပိဿာ ၁၆၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်နေသည်။

ပန်းမုန့်လာ၊ ဂေါ်ဖီထုပ်များ အဝင်များသော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကြောင့် ကားခဈေးမြင့်သဖြင့် ဂေါ်ဖီတစ်ထုပ် ၁၂၀၀ ကျပ်၊ ပန်းမုန့်လာ တစ်ပွင့် ၇၀၀ ကျပ်၊ ဘိုစားပဲ တစ်ပိဿာ ၁၆၀၀ ကျပ်၊ ခါကျက်ဥ တစ်ပိဿာ ၂၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးအသီးသီး မြင့်နေသည်။ မုန့်လာဥများလည်း ဝင်ရောက်မှုများလာပြီး တစ်အိတ် ၁၀၀၀၀ ကျပ် (၅ ဥတွဲ ၄၀ စည်းဖြင့် ရောင်းချနေကြောင်း တွေ့ရသည်။

သစ်သီးဝလံဈေးနှုန်းမှာ သီပေါဘက်မှ နာနတ်သီးများ အဝင်များပြီး တစ်လုံးလျှင် ၂၅၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။ လိမ္မော်သီးများ လှိုင်လှိုင် ဝင်ရောက်ပြီး အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ ၁၀၀ ပိဿာ ၁၅၀၀၀၀ ကျပ် မှ ၂၅၀၀၀၀ ကျပ်ထိ ဈေး အမျိုးမျိုးဖြင့်ရောင်းဝယ်နေသည်။ ယိုးဒယားဘက်မှ စပျစ်သီးများ ၄ ပိဿာဝင်ပလတ်စတစ်ခြင်းများဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီး တစ်ခြင်းလျှင် ၂၀၀၀၀ ကျပ်၊ မုံရွာနှင့် မန္တလေးဝန်းကျင်မှ ဖရဲသီးများ အဝင်များပြီး အသီးအရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ တစ်လုံးလျှင် ၅၀၀ ကျပ် မှ ၈၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးအမျိုးမျိုးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။ **ခင်မေကြည်**

ဆန်ဈေးကွက်

မန္တလေး ကိုင်းတန်းဈေးဆန်ပွဲရုံများတွင် ရန်ကုန်ပေါဆန်းအသစ်များ လှိုင်လှိုင်ဝင်ရောက်ပြီး တစ်အိတ်လျှင် ၄၀၀၀၀ ကျပ် ၊ ရွှေဘိုပေါဆန်းမှာ အသစ်မဝင်ဈေးဘဲ အဟောင်းများသာ ရောင်းဝယ်မှုရှိပြီး တစ်အိတ်လျှင် ၅၃၀၀၀ ကျပ် ၊ ရွှေဘိုမနေဘဲ အဟောင်းတစ်အိတ်လျှင် ၄၇၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။ မနောသုခဆန်များ အသစ်နှင့် အဟောင်းနှစ်မျိုးလုံး တွေ့ရပြီး အသစ်တစ်အိတ် ၂၇၀၀၀ ကျပ် ၊ အဟောင်းတစ်အိတ် ၃၂၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် လူလတ်တန်းစားအများသုံးအဖြစ် ဝယ်ယူမှု များနေသည်။ ငစိန်ဆန်နှင့် ဇီယာဆန်မှာ ရန်ကုန်ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံမှ တစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ပြီး ငစိန်အဟောင်းတစ်အိတ် ၂၅၅၀၀ ကျပ်၊ မြို့တွင်းမုန့်လုပ်ငန်းရှင်များ ဝယ်ယူမှုများပြီး ဇီယာဆန်အဟောင်းတစ်အိတ် ၂၈၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်လျက်ရှိသည်။ မိုးမိတ်၊ ဗန်းမော် ၊ ရွှေကူသို့လည်း ပုံမှန်တင်ပို့မှုရှိကြောင်း သိရသည်။

၂၈၅၀၀၀ ကျပ် ၊ မြေပဲ(ဆီဆန်) မှာလည်း ဆီစက်သမားဝယ်ယူမှု ပုံမှန်သာရှိခြင်းကြောင့် ၁၀၀ ပိဿာ ၂၅၇၅၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမသိ မသာ နိမ့်နေသည်။ နှမ်းအုပ်စု မှာလည်း အသစ် ဝင် ရောက် မှု ရှိ ခြင်း ၊ ပြည်ပတင်ပို့မှုနည်းခြင်း၊ ဆီစက်သမား ဝယ်ယူမှုပုံမှန်သာ ရှိခြင်းကြောင့် နှမ်းဖြူ ၄၅ ပိဿာ ၁၃၈၇၅၀ ကျပ်၊ နှမ်းညို ၁၂၀၅၀၀ ကျပ်၊ နှမ်းနက် ၄၅ ပိဿာ ယခင်အပတ် ၁၃၂၅၀၀ ကျပ် မှ ၁၂၅၅၀၀ ကျပ် အသီးသီး ဈေးနိမ့်နေသည်။ ပန်းနှမ်းအသစ်များ ဝင် ရောက် မှု ရှိ ပြီး ပင်လယ်ရေကြောင်းမှ အိန္ဒိယပို့ရန် အဝယ်ရှိခြင်းကြောင့် ၄၅ ပိဿာ ၇၉၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာပြီး နေကြာမှာ အရောင်းအဝယ်အေးသဖြင့် ၂၇ ပိဿာ ၅၈၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။ ဆီဈေးနှုန်းအနေဖြင့် ပဲဆီ ၅၅၀၀ ကျပ် မှ ၆၀၀၀ ကျပ်၊ နှမ်းဆီ ၆၀၀၀ ကျပ်၊ ပဲပုပ်ဆီ ၃၅၀၀ ကျပ်၊ နေကြာဆီ ၆၀၀၀ ကျပ်၊ စားအုန်းဆီ ၄၄၄၀ ကျပ်၊ မုန့်ညင်းဆီ ၅၀၀၀ ကျပ် မှ ၅၅၀၀ ကျပ်ဈေး အသီးသီးဖြင့် ရောင်းဝယ်မှု ပုံမှန်ရှိနေသည်။

ဈေးမြင့် လာသည်။ ပဲတီစိမ်း (အညာ)မှာ အဝင်ပုံမှန်၊ စားသုံးမှု ပုံမှန်ဖြင့် ၅၆.၂၅ ပိဿာ ၁၁၉၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးငြိမ်နေသည်။ ပဲပုပ် (မြန်မာ၊ ရှမ်း)တို့မှာ အသစ်မဝင်ဈေးခြင်း၊ ပစ္စည်းရှားခြင်းကြောင့် ပဲပုပ် (မြန်မာ) ၅၃.၂၅ ပိဿာ ၁၆၇၆၆၆ ကျပ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပဲပုပ် (ရှမ်း) ၅၃.၂၅ ပိဿာ ၇၀၀၀၀ ကျပ် မှ ၁၄၄၀၀၀ ကျပ် အရည်အသွေးပေါ်မူတည် ရောင်းချရာ ပျမ်းမျှ ၉၈၀၀၀ ကျပ် ဈေးရှိကြောင်း သိရသည်။

ကုလားပဲအုပ်စုဖြစ်သော ကုလားပဲ(လုံးဖြူကြီး)မှာ မြို့တွင်း လုပ်ငန်းသုံးနှင့် စက်သမား အဝယ်များခြင်း၊ အသစ်မဝင်ဈေးသဖြင့် ပစ္စည်းရှားခြင်းတို့ကြောင့် ၅၇.၂၅ ပိဿာ ၁၄၀၀၀၀ ကျပ်၊ လုံးဝါကြီး ၅၆.၂၅ ပိဿာ ၁၂၄၀၀၀ ကျပ်၊ ကုလားပဲ(ခွဲခြမ်း) မြို့တွင်း စားသုံးမှုများခြင်းကြောင့် တစ်ပိဿာ ၂၈၅၀ ကျပ် မှ ၃၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်နေသည်။

ပဲယင်းအသစ်မဝင်သေးခြင်း၊ ပစ္စည်းနည်းခြင်းကြောင့် ၆၀ ပိဿာ ၁၀၆၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀၇၀၀၀ ကျပ် သို့ ဈေးမြင့် လာပြီး မြေထောက်ပဲအသစ်များ ဝင်ရောက်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းခြင်းကြောင့် ၅၄ ပိဿာ ၁၆၅၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်နေသည်။

စားတော်ပဲ (ကျွန်း)အသစ် မဝင်သေးခြင်း၊ ပစ္စည်းရှားခြင်းကြောင့် ၅၉.၂၅ ပိဿာ ၃၀၀၀၀၀ ကျပ် ဈေးသာရှိပြီး ယူကရိန်း ၁၅၂၀၀၀ ကျပ်နှင့် ကနေဒါ ၁၈၄၀၀၀ ကျပ်တို့ကိုသာ လက်လီ

ဆီထွက်သီးနှံနှင့်ဆီ

မန္တလေးကုန်စည်ဒိုင်တွင် ဆီထွက်သီးနှံများအနက် မြေပဲ(လုံးဆန်) အဝင်ပုံမှန်၊ မြို့တွင်း လုပ်ငန်းသုံးပုံမှန်ဖြစ်ပြီး ပြည်ပတင်ပို့မှုမှာလည်း ဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲများကြောင့် နှောင့်နှေးခြင်းတို့ကြောင့် ၁၀၀ ပိဿာလျှင်

ပဲမျိုးစုံရောင်းဝယ်မှု

မန္တလေးကုန်စည်ဒိုင်တွင် မတ်ပဲ(သစ်)များ အဝင်ရှိသော်လည်း အိန္ဒိယပို့ရန် ရန်ကုန် ဝယ်လက်ရှိခြင်းကြောင့် မတ်ပဲ ၆၀ ပိဿာ ၁၂၀၀၀၀ ကျပ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပဲစင်းငုံ(နီ) ၆၀ ပိဿာ ၁၀၃၀၀၀ ကျပ်သို့

ရေပေးစနစ်များအားဖြည့်တင်းရေးနှင့် ရေပေးစနစ်များအားဖြည့်တင်းရေး

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ရေတာရှည်မြို့နယ် ဥယျာဉ်မှူး ကျေးရွာအနီး ဆွာချောင်းရေလှောင် တံခံမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်မှစတင်ကာ နွေစပါးစိုက်ဧက ၉၀၀၀ ကျော်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး ပေးစနစ်ဖြည့်တင်းမှု ဖြစ်သည်။

ရေပေးစနစ်တံမြောင်း အမှတ် ၂၃၄၆ မြောင်းခွဲ ၁ ရေသောက်ဧရိယာများအတွင်း၌ ရှိနေသော သိုင်းဝါ ကွင်းကြီး၊ ဆွာမင်းလမ်း၊ သပြေတန်း၊ ညောင်ပင်သာ၊ ကွမ်းအုံ၊ ဒိုးတန်း စသည့် ကျေးရွာအုပ်စုများရှိ

စိုက်ဧက ၉၀၀၀ ကျော်ကို ရေပေးစနစ် လျှော့ထားထားသည်။

ယခုနှစ် နွေစပါးစိုက်ပျိုးသူများ စက်သုံးဆီဈေးနှုန်းကြောင့် မြေပြုပြင်ထွန်းယက်ခ သုံးဆခန့် မြင့်တက်သွားပြီး ယခုနှစ် ထွန်းယက်ခမှာ တစ်ဧကလျှင် ၂၅၀၀၀ ကျပ်ပေးကြရသည်ဟု သိရသည်။

ထို့ပြင် လယ်ယာလုပ်သား ငှားရမ်းခများလည်း ဈေးမြင့်လာ၍ သွင်းအားစုကုန်ကျစရိတ် ပိုမို မြင့်တက်လာသည်ဟု သိရသည်။ (ABC - 001)

မြန်မာနိုင်ငံမှ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နေသည့် စားသောက်ကုန်များကို တရုတ်နိုင်ငံအကောက်ခွန်အထွေထွေအုပ်ချုပ်မှုအာဏာပိုင်အဖွဲ့ GACC တွင် မှတ်ပုံတင်ထားမှု သာ တရားဝင်တင်သွင်းခွင့်ပြုမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှ စ၍ မြန်မာနိုင်ငံမှ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နေသည့် စားသောက်ကုန်များကို တရုတ်နိုင်ငံအကောက်ခွန်အထွေထွေအုပ်ချုပ်မှုအာဏာပိုင်အဖွဲ့ GACC တွင် မှတ်ပုံတင်ထားမှု သာ တရားဝင်တင်သွင်းခွင့်ပြုမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသို့ စားသောက်ကုန်၊ လယ်ယာထွက်ကုန်နှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ တင်ပို့လျက်ရှိရာ တင်ပို့လိုသူ မြန်မာပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ အကောက်ခွန် အထွေထွေအုပ်ချုပ်မှု အာဏာပိုင် အဖွဲ့ (GACC) သို့ ယခုလ ၃၁ ရက် နောက်ဆုံးထား မှတ်ပုံတင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတ

နိုင်ငံသို့ အစားအသောက် တင်ပို့သည့်လုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ထောက်ခံချက်ပေးနိုင်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့က အသိပေးထားသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ GACC အဖွဲ့တွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် မြန်မာကုမ္ပဏီများ၏ စားသောက်ကုန်များကိုသာ တရားဝင် တင်သွင်းခွင့် ပြုရန် တရုတ်အစိုးရက လုပ်ဆောင်ထားသည်ဆို၏။

GACC မှတ်ပုံတင်ရာ တွင် သက်ဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစားအလိုက် ဘေးအန္တရာယ်အခြေအနေလေ့လာအကဲဖြတ်ရသည့်မေးခွန်းများ (Questionnaire on Risk Assessment of Imported Aquatic Products) ကို ဖြေဆိုဆောင်ရွက်ကြရမည်

ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးမည့်ဌာနများကိုလည်း ထုတ်ပြန်ထားပြီး တင်ပို့မည့် ကုန်စည်အုပ်စုအလိုက် ဆက်သွယ်ရမည့် ဌာနများအပြင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ အစားအသောက်နှင့်ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာနများအပြင် မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုနှင့်တင်ရေးအဖွဲ့တို့တွင် ဆက်သွယ်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဖုန်းနံပါတ်များ၊ အီးမေးလ်လိပ်စာများကို ဆက်သွယ်တောင်းယူဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။

မေတ္တာလိင်အောင်

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၁၀

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ဆီထွက်သီးနှံဌာနစုက ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခုနှစ်အထိ မြေပဲမျိုးသစ် ၁၂ မျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ယခုအခါ တောင်သူများက ဆင်းပဒေသာ ၆၊ ၇၊ ၁၁၊ ၁၂ နှင့်

၁၃ တို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိရာ ယင်းမျိုးများနှင့် Sp 121 မြေပဲမျိုးတို့ အထွက်ယှဉ်ပြိုင်စမ်းသပ်ခြင်းကို ရေဆင်းရှိ ဆီထွက်သီးနှံသုတေသနဌာနစုတွင် ၂၀၂၁ မိုးရာသီက စိုက်ပျိုးခဲ့သည်ဆို၏။ (ABC - 001)

စာ - ၇ ဈေးကွက်သေချာသော မှ

နိုင်ငံသော်လည်း အလွန်အေးသော ဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးပါက အသီးအရည်အသွေး ကျဆင်းတတ်သည်။ ငှက်ပျောသည် တခြားသီးနှံများလိုအချိန်ကာလသတ်မှတ်ထားပေ။ တစ်နှစ်ထက်ကြာအောင်ထားရှိပြီး အသီးခိုင်ခူးဆွတ်သိမ်းနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အရည်အသွေးကောင်းသော အသီးများထုတ်လုပ်နိုင်ရန် တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်ခန့်သာ စိုက်ပျိုးသင့်ပြီး ငှက်ပျောအုံများ ပြန်လည်တူးဖော်၍ ပဲမျိုးစုံပင်များ နှစ်နှစ်မျှကြာအောင် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် မြေသားပြန်တက်လာပြီး ငှက်ပျောထပ်စိုက်လျှင် ထွက်ရှိသောအသီးများ အရည်အသွေးကောင်းရရှိမည် ဖြစ်သည်။

ကုန်ကျပြီး ငှက်ပျောအသီးခူးဆွတ်ချိန်တွင် တစ်ဧကလျှင် အမြတ်ငွေကျပ် ဆယ်သိန်းမှ သိန်းနှစ်ဆယ်အထိ ရရှိနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းသို့ စိုက်ပျိုးစရိတ် သက်သာပြီး ဈေးကွက်ခိုင်မာသည့် ငှက်ပျောကို ယခင်က တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် အနည်းငယ်သာ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြရာ ယခုအခါ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးစစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်တို့တွင် ငှက်ပျောသီးများ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ထွက်ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။

ထွက်ရှိလာသော ငှက်ပျောသီးများသည် ရေမြေဒေသပေါ်မူတည်ကာ အရောင်အဆင်းနှင့် အရည်အသွေးကွာခြားသည်။ ထိုကွာခြားချက်ကြောင့် ဈေးကွက်အတွင်း ဈေးနှုန်းများမှာလည်း ကွာခြားသွားသည်။ လက်ရှိ ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်လျက်ရှိသော ငှက်ပျောသီးများ

တွင် နေပြည်တော်မှ ဝင်ရောက်သော ငှက်ပျောသီးများ အရောင်အဆင်းနှင့် အရည်အသွေးအကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတို့မှ ဝင်ရောက်သော ငှက်ပျောသီးများမှာ တစ်ဖီးလျှင် ၁၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၂၀၀ ကျပ်သာရှိပြီး နေပြည်တော်မှ ဝင်ရောက်သော ငှက်ပျောသီးမှာ ၁၅၀၀ ကျပ်မှ ၂၀၀၀ ကျပ်အထိ ရှိကြောင်း သိရသည်။ လက်ရှိ ဈေးကွက်တွင် နေပြည်တော်ထွက် ငှက်ပျောသီးများ ထိပ်ဆုံးရောက်နေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ငှက်ပျောစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ ရောင်းချသူများအသင်းမှလည်း ငှက်ပျောစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တက်လာစေရန်အတွက် ဧရာဝတီ၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးများတွင် အသင်းခွဲများ ဖွဲ့စည်းထားပြီး ငှက်ပျောစိုက်ပျိုးမှုနည်းပညာများ၊ သင်တန်းများနှင့် ဈေးကွက် ရရှိရေးအတွက် ပါအကူအညီ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် နေပြည်တော်၊ ပဲခူးနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင်ပါ အသင်းခွဲများ ဆက်လက်

ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ငှက်ပျော နှစ်ပတ်လည် ထွက်ရှိသော တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များရှိ လာသော်လည်း ပြည်တွင်းဈေးကွက်လိုအပ်ချက်မှာ ရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်းရှိ တောင်သူဦးကြီးများအနေဖြင့် တခြားသီးနှံများကို ပြည်ပဈေးကွက်ကို အားထားစရာမလိုဘဲ ပြည်တွင်းဈေးကွက် အခိုင်အမာရှိပြီး အမြတ်အစွန်းသေချာသော ငှက်ပျောကို စိုက်ပျိုးကြပါစို့ဟု တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသည်။

ဇော်လင်းထွဋ်

တောင်သူများ၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပသို့ သကြားတင်ပို့မှုတန်ချိန် ၇ ဒသမ ၂ သန်းရှိခဲ့ကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာလုပ်ငန်းမှ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဒေါက်တာအမ်ဂျေခန်က ပြောကြားလိုက်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ကြိုစိုက်တောင်သူများ၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပသို့ သကြားတင်ပို့မှုတန်ချိန် ၇ ဒသမ ၂ သန်းရှိခဲ့ကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာလုပ်ငန်းမှ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဒေါက်တာအမ်ဂျေခန်က ပြောကြားလိုက်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း သကြားတင်ပို့သည့် နိုင်ငံဖြစ်သော ဘရာဇီးနိုင်ငံက သကြားတင်ပို့မှု အနည်းငယ် လျော့ကျနေသော်လည်း အိန္ဒိယ သကြားတင်ပို့မှုမှာ ပုံမှန်အတိုင်း ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ သို့သော် မိမိတို့သည် ကြိုစိုက်တောင်သူများကို ပိုမိုထောက်ပံ့ပေးဆည်းပေးနိုင်ရေး ယခုထက်ပိုပြီး ကြိုးစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒေါက်တာအမ်ဂျေခန်က ပြောသည်။

အိန္ဒိယကြိုစိုက်တောင်သူများ စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် သကြားအဖြစ် ကုန်ချောထွက်ရှိရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ တိုးမြှင့်လာမှုကြောင့် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ကြိုစိုက်ပျိုး

တောင်သူများမှာ နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးဧကထက် ပိုမိုစိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအားထုတ်နေမှုကို တွန်းအားပေးရန်အတွက် မျှော်လင့်ချက်များရှိနေသော်လည်း မိမိတို့၏ စိုက်ပျိုးနိုင်မှု စွမ်းအားကို အပြည့်အဝ အသုံးပြုနေသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဥတရာပရာဒက်ပြည်နယ်မှာ စိုက်ပျိုးမှုအများဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းပြည်နယ်၏ စိုက်ပျိုးမြေ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကြိုစိုက်ပျိုးကြခြင်းဖြစ်ရာ ကျန်

စိုက်ပျိုးမြေများကို အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သကြားထုတ်လုပ်မှု ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဥတရာပရာဒက်ပြည်နယ်မှ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဥတရာပရာဒက်ပြည်နယ်တွင် ကြိုစိုက်ပျိုးတောင်သူပေါင်း ၄ ဒသမ ၈ သန်းခန့်ရှိနေရာ သကြားစက်ပေါင်း ၅၂၀ ခန့်လည်း ရှိသဖြင့် သကြားစက်များတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သူ ဒေသခံများစွာလည်း ရှိနေသည်။ အဆိုပါ

သကြားစက်များနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်သူပေါင်း ၆၅၀၀၀၀ ခန့်ရှိနေရာ ဒေသခံများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများလည်း ရရှိနေကြောင်း သိရသည်။

ဥတရာပရာဒက်ပြည်နယ်တွင် ကြိုစိုက်ဧရိယာဟက်တာပေါင်း ၂၂ ဒသမ ၇၇ သိန်းရှိနေပြီး သကြား ထွက်နှုန်းလည်း ကောင်းမွန်လျက်ရှိသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဒုတိယကြိုစိုက်ပျိုးမှုအများဆုံးပြည်နယ်မှာ မဟာ

ရာရှီထရာဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးဟက်တာ ၉ ဒသမ ၃၆ ဟက်တာ ရှိကြောင်း သိရသည်။ တစ်ဖန် တမီးလ်နာဒူးနှင့် ခါနာတာကာတို့အပြင် အင်ဒရာပရာဒက် ပြည်နယ်တို့တွင်လည်း စိုက်ပျိုးကြသည်။

ယခုအခါ ကြိုစိုက်ပျိုးသကြားထုတ်လုပ်မှုတွင် ဥတရာပရာဒက်ပြည်နယ်ကို ကျော်ဖြတ်နိုင်မည့်ပြည်နယ်မှာ မဟာရာရှီထရာဖြစ်ပြီး ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ရာသီက သကြားတန်ချိန် သန်း ၁၀ ဒသမ ၇၂ သန်းအထိ ထွက်ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ မဟာရာရှီထရာပြည်နယ်၏ သကြားထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ လာမည့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၁၁ ဒသမ ၂ သန်းအထိ ထွက်ရှိနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

ထိုသို့သော အနေအထားများကြောင့် အိန္ဒိယသကြားထုတ်လုပ်တင်ပို့မှုသည် လာမည့်နှစ်တွင် ပိုမိုမြင့်တက်နေမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်း၌ ကြိုစိုက်ပျိုးမှုများလည်း တိုးမြှင့်လာမည်ဖြစ်သည်။

(ဟိန္ဒူစတန်ဒက်တိုင်းမ်) မိုးမြင့်လင်းလက်

စာ - ၆ အေးချမ်းရာသီ မှ

ဆောင်ရွက်နေကြသော ခန့်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ သမားရိုးကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေကြသော ဒေသခံစိုက်ပျိုးသူများကို တန်ဖိုးမြင့်ထွက်ကုန်၊ ရေရှည်ခံထွက်ကုန်၊ စားသုံးသူအန္တရာယ်ကင်းထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ကြရန် ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးနေကြသော မြန်မာနိုင်ငံ သစ်သီးဝလံ၊ ပန်းမန်နှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်းကြီး၏ အသင်းခွဲများဖြစ်သော ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအစုအဖွဲ့၊ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများ အစုအဖွဲ့တို့မှ အဖွဲ့ဝင်များသည် ဤဒေသတွင်နေထိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးနည်း၊ ကုန်ချောထုတ်လုပ်နည်း၊ လက်ဖက်ခြောက်စက်ရုံများ၊ ဂေါ်ဖီ၊ ချင်း၊ နနွင်း၊ အာလူး၊ ထောပတ်သီး၊ ကော်ဖီ၊ မက္ကဒေးမီးယား၊ ဝဥမှအစ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု ကူညီနေကြသည်ကိုတွေ့ခဲ့ရသည်။

ယခုဆောင်းရာသီတွင် ထိပ်ဆုံးမှဈေးရရှိနေသော သီးနှံမှာ ဂေါ်ဖီထုပ်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာလည်း မနှစ်က ဂေါ်ဖီထုပ်စိုက်ပျိုးသူများပြားခဲ့၍ ဈေးမရရှိခဲ့ကြ။ ထို့ကြောင့် ယခုနှစ် ၂၀၂၁ တွင် စိုက်ပျိုးမှုနည်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂေါ်ဖီစိုက်ပျိုးသူမှန်သမျှ တွက်ခြေကိုက်သွားတော့သည်။ ဤကဲ့သို့ အဖြစ်မျိုးဖြစ်စဉ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအနှံ့ကြက်သွန်၊ ဖရုံ၊ ပြောင်းဖူး၊ ဂေါ်ဖီကြံနေကြရသည်။ ယခင်ကလည်း ကြံတွေ့ခဲ့၊ နောင်တွင်လည်း ကြံနေကြရဦးမည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ဈေးကွက်သည် အလွန်အရေးကြီးနေပါပြီ။ ဈေးကွက်ကိုသိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို ချင့်ချိန်လုပ်ကိုင်မှု ပြောင်းလဲကြသင့်ပြီ။ လယ်ယာစီးပွားဂျာနယ်ကို စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

မှ တစ်လ နှစ်ကြိမ် ယခုတိုင် စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်ဝေနေသည်။ အဆိုပါဂျာနယ်တွင် ဒေသအလိုက် သီးနှံဈေးကွက်ကို အဓိကထား၍ ဖော်ပြနေသည်။ လေ့လာကြသင့်သော၊ စိုက်ပျိုးသူများ သိသင့်သောဈေးနှုန်းများကို ဒေသအလိုက်၊ သီးနှံအလိုက် ဖော်ပြထား၍ ချင့်ချိန်ပြီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ပြည်ပသီးနှံ ဈေးကွက်အလားအလာများကိုလည်း လေ့လာနိုင်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ပင်းတယမြို့အနီးမှ နောင်ယားကျေးရွာ၊ အင်းယားကျေးရွာတစ်ဝိုက် စိုက်ခင်းများသို့ သွားရောက်၍ မှန်ညင်းထုပ်များ၊ ဖရုံ (ပစ်တိုင်းထောင်) များကို ရန်ကုန်စီးတီးမတ်သို့ ပေးပို့ရောင်းချနေကြသော အခြေအနေ၊ ဒေသခံတောင်သူများကို ဝယ်ယူလက်ခံသူက လက်ခံသော မှန်ညင်း၊ ဖရုံတို့၏ အရွယ်အစား၊ အလေးချိန်၊ စံသတ်မှတ်ချက်ကို ကြည့်အောင် ပြုလုပ်ပေးရသည့် နည်းလမ်းများကို ရှင်းပြပြီး သိရှိလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြသဖြင့် ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ လက်ဖက်ခြောက်ကိုလည်း သန့်ပြန့်သော ပစ္စည်းရရှိရန်၊ စက်ရုံလုပ်ငန်းများလည်း ကျေးရွာများ၌ ရှိနေပြီ။ ရှေ့ခရီးအလားအလာကောင်းများစွာကိုလည်း တွေ့မြင်နေကြပြီ။ ဖရုံကိုလည်း မြေလျှောက်စိုက်ပျိုးမှုထက် စင်တင်စိုက်ပျိုးရန် ဖရုံစင်များထိုးနေကြပြီကိုလည်း မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဒေသမျိုးမှန်သမျှသည် ဒေသရာသီဥတု၊ ရေ၊ မြေနှင့်အကိုက်ညီဆုံးဖြစ်သဖြင့် ထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုးမှု အဓိကပြုလုပ်နေကြသော်လည်း ပြည်ပမျိုးကောင်းများ ဖြစ်သည့် ထောပတ်၊ အာလူးတို့ကိုလည်း အလေးထားဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ဒေသခံတို့၏ စိုက်ပျိုးမှုကို အဘက်ဘက်မှ ကူညီနိုင်သလောက် ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးနိုင်

သည်နှင့်အမျှ တစ်ဟုန်ထိုးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ထူးခြားလာမည့်ဒေသဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။

ယခင်က ပင်းတယမြို့ကိုရောက်ရှိတိုင်း စားနေကျ မြို့လယ် ရေကန်ကြီးနံဘေးမှ ဦးအစိတ်ခေါက်ဆွဲဆိုင်မှာလည်း ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါအခြေအနေအရ ပါဆယ်သာ ရောင်းချသည်ဟု သိခဲ့ရသည်။

ပင်းတယမှသွား၍ရသော ဟဲဟိုးခရီးသည် ၁၉မိုင်သာ ရှိသည့်ဖြစ်လမ်းဖြစ်သည်။ လမ်းခရီးတွင် ရေပုပ်ရွာ၊ တောင်မြေခြားရွာတို့ကို ဖြတ်သန်းရင်း ပန်းနှမ်း၊ ဆီမုန်ညင်း၊ ဂျုံ၊ နေကြာစိုက်ခင်းများ ဖြစ်ထွန်းနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဤဒေသတစ်ဝိုက်သည် ယခင်ကနန်းစောင်းမြေများ ဖြစ်၍ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုကို အလေးထားဆောင်ရွက်ကြရန် လိုပါသည်။ အချို့နေရာများတွင် အပေါ်ယံမြေသားသည် တစ်ပေ၊ နှစ်ပေခန့်သာ တိမ်လွန်းသည်။ အောက်ခြေတွင် ထုံးကျောက်များရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ရာသီသီးနှံအမြစ်တိမ်၊ အမြစ်ရှည်ရှည်မဆင်းသောအပင်များ စိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းသော်လည်း အမြစ်ရှည်ရှည်ဆင်းသော အပင်များ မကြီးထွားကြ။ ရေရရှိရေးကလည်း ဆောင်ရွက်ပေးကြရဦးမည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ရေသာအဓိကလိုအပ်ချက် ဖြစ်နေသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် မြေသား၊ ရေ၊ လေ တိုက်စားမှု မခံရရန်ကလည်း အဓိကဖြစ်နေသည်။ ရေရှား၊ မြေပါးလျှင် ရေရှည်တွင် စိုက်ပျိုးရေး လျော့ကျနိုင်သည်။

အားလုံးကိုခြုံ၍ မြင်တွေ့သမျှ သုံးသပ်ကြည့်ပါက ဤဒေသတစ်ဝိုက်သည် စိုက်ပျိုးမှုကို အခြေပြုတိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်လျှင် ပြည်တွင်းရိက္ခာဖူလုံ၊ ပြည်ပပို့ကုန်အားထားနိုင်သော အခြေပြုဒေသကြီးဖြစ်နေသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပါတော့သည်။ **ခေတ္တ**

ကျော့ဖုံး - ပုစွန်မွေးတာ မှ

သည်။ ဒေသ၏သတင်းအချက်အလက်ကိန်းဂဏန်းများ အရ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ၃ ဒသမ ၁ ဘီလီယံကျော် လူသား များသည် တိရစ္ဆာန်မှရရှိသော အသားဓာတ်စုစုပေါင်း၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ငါးမှရရှိသောငါးရိက္ခာအပေါ် မှီခို စားသောက်လျက်ရှိကြောင်းဖြင့် ဆိုသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ တစ်ဝန်း၌ လူတစ်ဦးလျှင် ငါးစားသုံးမှု ကိုးကီလိုဂရမ် ရှိခဲ့ရာမှ ယနေ့အချိန်အခါတွင် လူတစ်ဦးလျှင် ငါးစားသုံးမှု မှာ ၂၀ ကီလိုဂရမ်အထိ မြင့်တက်စားသုံးနေကြပြီဖြစ် ကြောင်းဖြင့်လည်း ဆိုသည်။

a&o, lrv&gym

မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်တွင် ၂၀၂၀ ခုနှစ်ဆန်းပိုင်းမှစပြီး ငါးနှင့်ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိမှု သိသိသာသာကျဆင်းလာကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းမှ သိရသည်။ ပင်လယ်ပြင်ငါးဖမ်းစက်လှေများအနေဖြင့် လည်း ယခင်ကမကြုံဖူးသော ရေသယံဇာတရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ နေကြောင်းဖြင့်လည်းဆိုသည်။ လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုများအရ ၁၉၇၉-၁၉၈၀ ခုနှစ်က မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင် ရှိ ငါး၊ ပုစွန် သယံဇာတနှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်ထိ ရေသယံဇာတ ဆန်းစစ်ချက်များအရ ရေပေါ်ငါး ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ရေအောက်ငါး ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ ကျန်ရှိတော့သည်ကို တွေ့ရှိနေရပြီး၊ ငါးကြီး၊ ငါးကောင်းများ တွေ့ရှိရမှု နည်းပါးကာ ငါးသေး၊ ငါးမွှားများသာ ကျန်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရကြောင်းဖြင့်လည်းဆိုရသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ငါးမဖမ်းရရာသီဖြစ်သော ဇွန်၊ ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်တို့တွင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့ချခဲ့ပြီး ဩဂုတ်လကုန်ပြန်ဖွင့် သည့် အခါ စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာနှင့် နိုဝင်ဘာလများတွင် ငါးအထိအမိ ကောင်းခဲ့ကြောင်းဖြင့်လည်း ပင်လယ်ငါးဖမ်း လုပ်ငန်းရှင် များက ပြောကြသည်။ ငါးအထိအမိ ကောင်းလွန်းပြီး ဝယ်သူ များတောင် မဝယ်နိုင် သည် ထိ ဖြစ်ခဲ့ ကာ အချို့ငါးများကို ငါးခြောက်၊ ငါးပိလုပ်ခဲ့ရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ ကြောင်းဖြင့် လည်းဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၉ ဒီဇင်ဘာလအထိမှစ၍ ငါးနှင့်ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိမှု လျော့နည်း လာကြောင်းဖြင့်လည်း ဆိုသည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှင်များ၏ နှစ်ပါင်း ၄၀၊ ၅၀ အတွင်း အတွေ့အကြုံအရဆိုပါက ယခုကဲ့သို့ ငါး၊ ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိမှု သိသိသာသာ လျော့နည်း သွားသည်ကို တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးကြောင်းဖြင့်လည်း ဆိုကြသည်။ အထူးသဖြင့် ငါး၊ ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိမှု နည်းပါးမှုမှာ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွင် ဖြစ်ကြောင်း လည်းဆိုရသည်။ မြန်မာ့အဏ္ဏဝါပင်လယ်ပြင်အတွင်း ရေသယံဇာတများ လျော့နည်းလာခြင်းကို ပင်လယ်ပြင်က သံချောင်းခေါက်အချက်ပေးနေပြီ ဖြစ်သည်။ ရေနေ သယံဇာတတွေ ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့ ကုစား ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်လည်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့အဏ္ဏဝါပင်လယ်ပြင်အတွင်း ငါးသယံဇာတ

များ ရှားပါးလာခြင်းမှာ ငါးအလွန်အကျွံဖမ်းဆီးခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ပြီး အလွန်အကျွံဖမ်းဆီးခြင်းအား လျော့နည်း ပပျောက်လာစေရန်ကောင်းမွန်သောအစီအစဉ်တစ်ရပ် ချမှတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်၌ ၁၉၈၉ခုနှစ်ကငါး ဖမ်းစက်လှေ ၇၀၀ ကျော်ရှိခဲ့ပြီး ယခုအချိန်တွင် အစီးရေ ၃၅၅၅ စီးကျော်ဖြင့် ဖမ်းဆီးလျက်ရှိရာ ယခင်ထက် ၄ဆ ကျော် တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကမ်းဝေးငါးဖမ်းစက် လှေအစီး ၉၀၀ ကျော်ရှိကြောင်းသိရပြီး၊ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း ငါးဖမ်းကွက်များသို့ လာရောက်ဖမ်းဆီးနေကြသည်မှာ စီးရေ ၃၆၀ ကျော်ရှိကြောင်းသိရသည်။ အလျား ၂၈၃၂ ကီလိုမီတာရှည်သော မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ပင်လယ်ပြင် ငါးဖမ်းကွက်အရေအတွက်မှာလည်း ယခင် ၁၄၀ ကျော်ရှိခဲ့ရာမှယခုအခါ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းရှိ ငါးဖမ်း ကွက် ၃၀ အပါအဝင် ၁၂၀ ကျော်သာရှိတော့ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်(ရန်ကုန်)၏ စာရင်း များအရ သိရသည်။

ပင်လယ်ပြင်ငါးသယံဇာတများ ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် ကမ်းနီး၊ ကမ်းဝေးငါးဖမ်းဆီးရာတွင် နှစ်စဉ် ရာသီချိန် သုံးလကို ငါးမဖမ်းရရာသီအဖြစ် တားမြစ်ထားပြီး၊ ပင်လယ်ပြင်၌ ငါးမျိုးစိတ်ပေါက်ဖွားမှု အချိန်ကာလများ မတူညီသော်လည်း ငါးအများဆုံးပေါက်ဖွားသောရာသီကို သုတေသနပြုဆန်းစစ်၍ ငါးမဖမ်းရရာသီကို ပြန်လည် သတ်မှတ်ခဲ့ကာ ပင်လယ်ပြင်ရေသယံဇာတကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

၂၀၂၀-၂၀၂၁

ပင်လယ်ပြင်ငါးသယံဇာတ လျော့နည်းခြင်း အကြောင်းတစ်ရပ်မှာလည်း ရေငန်ပုစွန်မွေးကန် (ပုစွန်တာ) များ တည်ဆောက်မွေးမြူခြင်းနှင့် ဒီရေတောများပြုန်းတီး လာခြင်းမှာလည်း အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း သုံး သပ်ကြသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရေငန်ပုစွန် မွေးမြူရာတွင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်နေရာများ၊ ဒီရေဝင်ရောက်ရာ ပင်လယ်ကမ်းနီးမြစ်များ၊ ချောင်းများနံဘေးတွင် တာဆည် ဖို့၍ ဒီရေအသွင်းအထုတ်လုပ်ကာ ဒီရေဖြင့် ပါလာသော သားပေါက်များကို ဖမ်းယူမွေးမြူကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုစွန်အမများမှာ ပင်လယ်ပြင်တွင် သဘာဝအတိုင်းဥဆောင် သားပေါက်ပြီး သားလောင်းများသည် ပင်လယ်ဒီရေနှင့်အတူ ပင်လယ်ကမ်းစပ်ဒီရေတောများသို့ ဝင်ရောက်ကာ ကြီးပြင်းတတ်သော အလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါပုစွန်များသည် အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ပင်လယ်ပြင်သို့ပြန်ဆင်းပြီး မိတ်လိုက်ကာ ပြန်လည်သားပေါက်လေ့ ရှိတတ်ကြသည်။ ပုစွန်တာများပြုလုပ်၍ ပင်လယ်ပြင်မှ ဝင်ရောက်လာသည့် သားလောင်းများကို ကျုံးသွင်းဖမ်းဆီးထားသောအခါ အဆိုပါပုစွန်များမှာ ပင်လယ်ပြင်သို့ ပြန်ဆင်းခွင့်မရတော့ဘဲ ပုစွန်တာများတွင် လှောင်ပိတ်ခံရခြင်းဖြင့် မျိုးဆက်

ပြန့်ပွားခြင်းမရှိနိုင်တော့ဘဲ ဖြစ်ရတော့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် တွင် ပုစွန်မွေးဧရိယာဧက ၁၅၅၅၃၃ ဧကရှိခဲ့ကြောင်း ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၏စာရင်းများအရ သိရသည်။ ပုစွန် တစ်ဧကမှပုစွန်ပိဿာချိန် ၂၅ ပိဿာမှ ၃၀ ခန့် ရှိတတ်သည်။ ပုစွန်မွေးကန် ၁၅၅၅၃၃ ဧကမှ ပုစွန်ပိဿာချိန် ၄၆ သိန်းခန့် ရရှိနိုင်သည်။ တစ်ပိဿာတွင် ပျမ်းမျှကောင်ရေ ၇၀ ခန့်ဝင်ဆန့်မည်ဖြစ်ရာ ပုစွန်ကောင်ရေ သန်း ၃၀ ခန့်မှာ ပင်လယ်ပြင်သို့ ပြန်လည်ဆင်းသက်ခွင့်မရတော့ဘဲ ရှိသည် ကို အကြမ်းဖျင်း တွက်ချက်သိရှိနိုင်သည်။ နှစ်စဉ် ကောင်ရေသန်း ၂၀ကျော်၊ ၃၀ခန့်တို့မှာ ဓမ္မတာအရ သားပေါက်ခွင့်မရတော့ခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ပြင်အတွင်း ပုစွန်များရှားပါးလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု လေ့လာသုံးသပ် သည်များရှိကြသည်။ စဉ်းစားစရာပင်ဖြစ်သည်။ ပင်လယ် ပြင်တွင် သားပေါက်ခွင့်မရ၍ သားပေါက်ရှားပါးလာပြီး ပုစွန်တာများအတွင်းသို့ သားပေါက်ဝင်ရောက်မှုနည်းကာ ပုစွန်တာများမှပုစွန်အထွက်နှုန်းမှာလည်း သိသာစွာကျဆင်း နေသည်ကိုတွေ့မြင်နေကြရပြီ ဖြစ်သည်။

ထို့အတူပင် ဒီရေတောများသည်လည်း ငါး၊ ပုစွန်တို့ ဥချပေါက်ပွားရာနေရာများဖြစ်ကြသည်။ ဒီရေတော များသည် ကမ်းရိုးတန်းငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများအတွက် အထွက်နှုန်းတိုးစေသော ဂေဟစနစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပညာရှင် (ROSS-1773) ၏အဆိုအရ ဒီရေတော တစ်ဟက်တာသည် အဏ္ဏဝါငါးဖမ်းခြင်းကို ၁၅၀ ကီလိုဂရမ်မှ ၁၇၅ ကီလိုဂရမ်ထိ အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်းဖြင့် လည်းဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဒီရေတောများက အဏ္ဏဝါ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို များစွာအထောက်အကူ ပြုနေပေသည်။ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းတွင် ရေငန်ပုစွန်မွေးရာ၌ ဧကကျယ်ကန်များ အဖြစ် တာပတ်ဆည်ဖို့ခြင်း၊ တာများ ဆည်ဖို့ရာတွင် ဒီရေတောများကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေခြင်း စသည်များရှိရာ အဏ္ဏဝါငါးဖမ်းလုပ်ငန်းအား သက်ရောက်မှုများ ရှိနေကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၂၀-၂၀၂၁

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် “လက်ရှိ ပြည်သူများ အတွက် ငါးရိက္ခာဖူလုံစေရုံသာမက ငါးသယံဇာတများ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် အနာဂတ် မျိုးဆက်များအတွက် ဖူလုံစွာရရှိရန်” မျှော်မှန်းချက်ထား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသည်။ ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် လုပ်ကိုင်ကြရာ တွင် ပင်လယ်သယံဇာတ လုပ်ကိုင်ကြသူများအနေဖြင့် ငါးဖမ်းဆီးခြင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများအရေးကြီးပုံ၊ ပင်လယ် သတ္တဝါတို့၏သဘောသဘာဝနှင့် ယင်းတို့၏ အစာ ကွင်းဆက်များကို သေချာစွာနားလည်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ငါးဖမ်းဆီးခြင်းဆိုင်ရာမူဝါဒများကို ချမှတ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ သတ္တဝါများ၏သဘောသဘာဝနှင့် ဆက်စပ် နေသော ဂေဟစနစ်ခြုံငုံမိသည့်မူဝါဒများဖြစ်ရန် လိုသည်။

မြန်မာ့ပင်လယ်ငါးသယံဇာတ ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကိုလက်ရှိ ဆောင်ရွက်နေသောပုံစံများထက် အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရေရှည်ငါးဖမ်းဆီးနိုင်မည် ဖြစ်ပြီး ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်ထံသို့သာမက သက်ဆိုင်ရာ ပင်လယ်ငါးဖမ်း အသင်းများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ပညာရှင်များ ပါဝင် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် မြန်မာ့ပင်လယ်ပြင်အတွင်း ရေသယံဇာတ များ ထူးခြားသိသာစွာ လျော့နည်းသွားမှုကို အဖြေရှာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ငါး၊ ပုစွန် စသည့် ရေသယံဇာတကို မည်သို့မည်ပုံ ကာကွယ်ကြမည်၊ မည်သို့မည်ပုံ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြမည် ဆိုသည်ကို ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးအဖြေရှာပြီး ရလဒ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက် ကြမည်ဆိုပါက ရေသယံဇာတများ နည်းပါးလာမှုကို အချိန်မီ ကုစားနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ကျွန်းသားဝမန်း

များလည်း သေးငယ်လာကြောင်း၊ ပုစွန်မွေးမြူရေး တိုးတက်ဖို့နည်းစနစ်တွေရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း” စာရေးသူ အား ပြောကြားသည်။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ် ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း လေးနှစ်ကျော် ငါးနှစ်ခန့်မျှ ပုစွန်တာ ပြုပြင်ပြီး ပုစွန်မွေးခဲ့သူဖြစ်ရာ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၏ ရေလုပ်ငန်းအခြေအနေကိုပကတိအမြင်ဖြင့် သုံးသပ် ပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏

ကမ္ဘာပေါ်တွင်မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၇ နိုင်ငံမြောက် ရေငန်ငါးအများဆုံး ဖမ်းဆီး ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် အမျိုးသားအစားအစာ လုံခြုံရေးအတွက် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်နေကြောင်း သိရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းငါးဖမ်းဆီးထုတ်လုပ်မှု ပမာဏကို သေချာစွာမသိရ သော်လည်း FAO၏ ဖော်ပြချက် အရ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ရေငန်ငါး ဖမ်းဆီးထုတ်လုပ်မှုမှာ တန်ချိန် သန်းပေါင်း ၁ ဒသမ ၃၀ ခန့် ရှိကြောင်း သိရသည်။ ငါးလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် အကြမ်း အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပြည်တွင်း အသားတင်ထုတ်ကုန်၏ ၂ ရာခိုင်နှုန်း(ဂျီဒီပီ)၊ တိရစ္ဆာန် ပရိတင်းသုံးစွဲမှု၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်နေသည့် အချို့သော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရများ၏ ၅၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်- ဝင်ငွေများရရှိရန် အထောက်အကူပြုလျက်ရှိကြောင်း သိရရာ များစွာသော မြန်မာပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွား ဘဝအတွက် ရေငန်ငါးကဏ္ဍအားမှီခိုအားထားနေရကြောင်း ဖော်ပြနေခြင်း လည်း ဖြစ်သည်။

ရခိုင် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသသည် အလျားမိုင်ပေါင်း ၄၄၃ကျော်ရှည်လျားပြီး၊ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသအတွင်း ကျွန်းကြီး၊ ကျွန်းငယ်ပေါင်း ၁၄၄ ကျွန်းရှိပြီး ငါးနေ၊ ငါးထိုင်များပေါများသော ဒီရေတောများ၊ ရွှံ့လတာပြင်များ၊ သန္တာကျောက်တန်းများ၊ ကျောက်ဆောင်များ၊ ရေဝပ်ဧရိယာများရှိသည့်နေရာဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ သားငါးပုစွန်တို့အား သဘာဝပင်လယ်ပြင်မှ အမြောက်အမြားဖမ်းယူရရှိခဲ့ရာ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ခဲ့သည်။

သဘာဝပင်လယ်ပြင်သည် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသ သားများကို အကျိုးပြုနေခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသမှ ငါး၊ ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိမှုမှာလည်း တစ်ခြားကမ်းရိုးတန်းဒေသများနည်းတူ နည်းပါးလာသည် ကိုတွေ့လာရသည်။ ပင်လယ်ပြင်မှ ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိခြင်းမှာ လုံးဝမရှိသလောက် နည်းပါးသွားသည်။ အထူးသဖြင့် ကမ်းနီးငါးဖမ်းကွက်များမှ ပုစွန်ရရှိမှုမရှိသလောက်ဖြစ် သွားသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ကမ်းစေးငါးဖမ်းသင်္ဘောများဖြင့် ပုစွန်များကို ဖမ်းဆီးလာကြသည်။ သို့ရာတွင် အကောင် ကြီးကြီးများကို ဖမ်းယူရရှိခြင်းမရှိတော့။ စာရေးသူသည် ရေလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့်ကုမ္ပဏီတွင် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု ကျော် ၁၅ နှစ်ခန့်မျှ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့်အတွင်း ရေလုပ်ငန်း စီးပွား၏အရွေ့များကိုလည်း တွေ့ထိခဲ့ရသည်။

အခြေအနေအထား

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ရေငန် ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုစတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်စပ်မောင်တောမြို့နယ် နတ်မြစ် ကမ်းခြေတွင် မြစ်ကမ်းပါးဒီရေတောများ၊ လတာပြင်များ ကိုပိုင်းပတ်ဆည်ဖို့ပြီး သဘာဝရေအသွင်းအထုတ် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဒီရေဖြင့် ပါလာသည့်သားပေါက်ပုစွန်များ ကို လှောင်ပိတ်ကာ မွေးမြူခြင်းဖြစ်သည်။ ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီတို့တွင် ဒီရေဖြင့်ဝင်လာသော သားပေါက် ပုစွန်များကို ပုစွန်တာတွင်လှောင်ပိတ်ထားကာ မေ၊ဇွန်လများ တွင် ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်သည်။ တာများအတွင်းမှ ဖမ်းဆီးရမိ သောပုစွန်များမှာ စိမ်းညိုရောင်ဖြစ်ကာ ရေငန်ပုစွန်ကျား (Blaik Tiger) ဟု ခေါ်ကြသည်။ အရွယ်အစားမှာ ၃ လက်မ မှ ၅ လက်မထိရှိတတ်သည်။ ပင်လယ်ပုစွန်ကျား လောက်တော့ အရွယ်ကြီးခြင်းမရှိ။

ပုစွန်ကန်များမှာ တာပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် တာရိုး ပတ်ဆည်ဖို့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဒေသခံများက ပုစွန်တာဟုသာ ခေါ်ကြသည်။ ပုစွန်တာများသည် အနည်းဆုံး ၁၀ဧကမှ ၈က ၁၀၀ ကျော်အထိရှိတတ်သည်။ ၁၉၉၂-၁၉၉၅ ဝန်းကျင် က ပုစွန်တာ တစ်ဧကမှ ခေါင်းပါပုစွန် ၂၅ ပိဿာ၊ ပိဿာ ၃၀ ခန့်ရရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် နှစ်များကြာမြင့်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုအချိန်တွင် ပုစွန်တာ တစ်ဧကမှ ပုစွန်ပိဿာချိန် ၁၀၊ ၁၂ ပိဿာခန့်သာရရှိတော့သည်။ ထက်ဝက်ကျော် ကျဆင်း သွားခြင်းဖြစ်သည်။ အထွက်ကျဆင်းသွားသည့်နည်းတူ ပုစွန်အရွယ်အစားလည်း သေးငယ်သွားသည်ကိုတွေ့ရ သည့်ပြင် အသားတိုးခြင်း မရှိတော့သည်ကိုလည်းတွေ့ ရသည်။ ယခင်က ပုစွန်တစ်ပိဿာ ကောင်ရေ ၄၅-၅၀ ဝင်ဆန့်သည့် ပုစွန်များမှာ အသားတိုးခြင်းမရှိ၍ တစ်ပိဿာ ကောင်ရေ ၆၀ မှ ၆၅ ကောင်ထိ ဖြစ်လာနေသည်ကို တွေ့နေရသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးက ရခိုင်ပြည်သူများ အဓိကအားထားလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြောင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင်လည်း နှစ်ပိုင်းရှိကြောင်း၊ ယင်းအနက်ရေလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သော ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ် ကျော်ကာလကအလွန်ပင် အောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း၊ မွေးမြူရေး ပုစွန်များမှာ အကောင်လည်းကြီးပြီး ဈေးကွက်တွင် ရောင်းပန်းလှခဲ့သည့် ပုစွန်များဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအချိန်က ပုစွန်မွေးဧကပေါင်း တစ်သိန်းငါးသောင်းကျော်ထိ ရှိခဲ့ ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ဧက ရှစ်သောင်းကျော်၊ ကိုးသောင်းမျှသာရှိတော့သည်ဟု သိရကြောင်း၊ ပုစွန် ထွက်နှုန်းမှာလည်း ကျဆင်းလာသည့်အပြင် အရွယ်အစား

မြန်မာ့အဏ္ဏဝါမှရေသယံဇာတများသည် မြန်မာ လူမျိုးတို့၏ အခြေခံအစားအစာဖြစ်သော ငါးစားသုံးမှုကို ဖြည့်တင်းပေးနေသည်သာမက ငါးပိ၊ ငံပြာရည်ကဲ့သို့ အခြေခံ စားသောက်ကုန်များကိုထုတ်လုပ်ပေးနေသည့် အဓိက ကုန်ကြမ်းများလည်းဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံသားများ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးနေသည့်ပြင် နိုင်ငံခြားငွေရှာဖွေပေးနေသည့် ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းများ ကုန်ချောပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရာ အအေးခန်းစက်ရုံများ ပုံမှန် လည်ပတ်နိုင်စေရန်အတွက် အခြေခံကျသော လုပ်ငန်းကြီး လည်း ဖြစ်သည်။

ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများသည် ကမ်းရိုးတန်း ဒေသနေ ပြည်သူများ၏ဝမ်းရေးအတွက် နိစ္စဒူဝစီးပွား ဥစ္စာဝင်ငွေရှာဖွေပေးနေသည့် ရတနာသိုက်လည်းဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ငါးစားသုံးခြင်းဖြင့် လူတို့အတွက်လိုအပ်နေသော ဗီတာမင်ဒီဇာတ်နှင့် ဇင့်ဓာတ်များကိုရရှိစေပြီး လူတို့၏ ကိုယ်ခံစွမ်းအားကောင်းမွန်စေခြင်း၊ နှလုံးရောဂါနှင့် လေဖြတ်ခြင်းအန္တရာယ်ကို လျော့ချစေနိုင်ခြင်း၊ ဦးနှောက် ကျန်းမာရေးကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ အမြင်အားကောင်းစေခြင်း၊ အရိုးအကြောနှင့်ကြွက်သားများ သန်မာစေခြင်း၊ ပန်းနာ ရင်ကျပ်ရောဂါမှ ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ အရိုးအဆစ်ရောင် ရမ်းမှုကိုသက်သာစေခြင်း၊ ဆီးချိုရောဂါမှ ကာကွယ်စေ နိုင်ခြင်း၊ အယ်လဇိုင်းမားရောဂါ ကာကွယ်စေနိုင်ခြင်း၊ လမစေ့ဘဲ ကလေးမွေးဖွားခြင်းကို လျော့ကျစေနိုင်ခြင်းစသည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိစေနိုင်ကြောင်းဖြင့်လည်း သိရ